

EU & Erhverv
J.nr. 19-0162-000026
Ref. MIESKO og MALYAN
Den 3. februar 2020

Høringssvarnotat

Der er modtaget høringssvar fra Dansk Miljøteknologi, 3F, Bornholms Landbrug & Fødevarer, Søhøjlandets Regnskabskontor, Dansk Agroindustri, Landbrug & Fødevarer, Landbo Limfjord, Agrifarm, VKST, Foreningen Biogasbranchen og der er modtaget et høringssvar underskrevet af 61 borgere i forening.

Landbrugsstyrelsen imødekommer 52 af erhvervets, borgernes og interesseorganisationernes bemærkninger, 32 bemærkninger imødekommes delvist, 12 bemærkninger kan ikke imødekommes og 3 bemærkninger giver ikke anledning til ændringer.

Høringssvarsnotat vedr. ekstern høring af Bekendtgørelse om tilskud til modernisering af slagtesvinestalde, 2020		
	Bemærkninger	Opfølgning
1.	Dansk Miljøteknologi	
1.1	<p>Overordnede reduktionsmål Med udkastet til bekendtgørelsen tager man et skridt i retning af at reducere miljøpåvirkningen per produceret enhed. Derved ville tiltaget kunne indgå i bestræbelserne på at leve op til Danmarks ammoniakforpligtelse under NEC-direktivet. Det ville dog kræve, at der udarbejdes en generel plan for reduktion af emissioner fra svineproduktionen, som sikrer, at man også reducerer den generelle og samlede miljøpåvirkning. Blandt andet bør det sikres, at der også stilles moderne miljøkrav i forbindelse med fornyelse og opdatering af miljøgodkendelse, og at der sikres en effektiv håndhævelse af miljølovgivningen. Dansk Miljøteknologi havde derfor gerne set nogle overordnede reduktionsmål for tilskudsordningen, der ville kunne føde ind i det</p>	<p>Imødekommes ikke Det er ikke hensigten med denne tilskudsordning at skulle bidrage til et overordnet reduktionsmål for ammoniakemission fra slagtesvinestalde. Der er et overordnet fokus på at reducere ammoniakemissionen fra slagtesvinestalde pr. produceret enhed i denne ordning.</p>

	nationale program for reduktion af luftforureningen (den danske NEC-handlingsplan).	
1.2	<p>Skærpede ammoniakreduktions-krav</p> <p>Det fremføres, at der med udkastet til bekendtgørelsen om tilskud til modernisering af slagtesvinestalde stilles skrappe emissionskrav end det, der sædvanligvis betragtes som BAT. Hvis dette er korrekt, og kan føre dansk landbrug i en grønnere retning, er det noget Dansk Miljøteknologi støtter op om. BAT er ikke en statisk størrelse, men rettelinjer der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling. I Danmark har vi producenter af miljøteknologier, der kan levere højere emissionsreduktioner end hvad der på nuværende tidspunkt defineres som BAT, og det skal vi i langt større omfang fremvise i praksis. På den måde kan dansk landbrug blive et udstillingsvindue for danske miljøteknologier til gavn for eksporten og statskassen.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Et af formålene med ordningen er netop, at projekterne skal kunne levere en ammoniakreduktion fra stalden. Så det er korrekt, at der i ordningen stilles krav om projektets ammoniakreduktion, og at dette krav er en større reduktion end de gældende BAT-krav.</p>
1.3	<p>Miljøgodkendelse</p> <p>For at sikre effekten vil vi dog understrege vigtigheden af, at projektmidlerne alene tildeles modne projekter. Der er ikke krav om miljøgodkendelse på ansøgningstidspunktet, så i teorien kan man ansøge om tilskud uden et reelt staldprojekt som grundlag. Derved risikerer man, at projekter ikke realiseres indenfor tidsrammen, og at tilskudsmidlerne skal sendes tilbage til EU.</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>Landbrugsstyrelsen har tidligere analyseret annulleringsgraden af hele projekter, dvs. antallet af projekter der ikke realiseres, eller ikke realiseres i henhold til tilsagnets krav. Det viser sig, at antallet af annullerede projekter ikke umiddelbart kan sammenhænges med krav om modenhedsdokumenter, hvilket skal ses i lyset af, at mange andre forhold kan ligge til grund for at projekter annulleres. Samtidig kan krav om miljøgodkendelse ikke forenes med Landbrugsstyrelsens strategi om automatisering af sagsbehandling. I 2022 skal 55 % af sagsbehandlingen foregå automatisk, hvilket skaber en moderne og nutidssvarende forvaltning, og sikrer hurtig tilbagemelding til kunderne.</p>
1.4	<p>Miljøteknologi</p> <p>I forhold til høringsudkastets bilag 2 er der nogle konkrete ting, der springer i øjnene. Dels vurderer vi, at separationsanlæg (nævnt under</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>Det er Landbrugsstyrelsens vurdering, at 980.000 kr. er en</p>

	<p>kombinationsmulighed 2.1.) med 980.000 kroner er prissat meget højt.</p>	<p>rimelig pris for et separationsanlæg.</p> <p>Vi har foretaget en markedsundersøgelse for at etablere standardomkostningen. Standardomkostningen indeholder, udover omkostninger til selve anlægget, også eventuelle omkostninger til levering og montering (typisk omkring 20-30 % af de indhentede priser).</p> <p>Hvis Dansk Miljøteknologi har adgang til billigere priser, hører vi naturligvis gerne om det.</p>
1.5	<p>Standardmiljøeffekt Derudover ville det have været værdsat, hvis Landbrugsstyrelsen havde valgt at fremlægge de beregninger, der ligger til grund for vurderingen af miljøeffekten i hele levetiden (kg NH₃-N/m²). Det er et centralt tal i bekendtgørelsen, og vi havde gerne kastet et blik på, hvordan det tal er fremkommet.</p>	<p>Imødekommes delvist DCA-rapporten, indeholdende standardmiljøeffekterne, udarbejdes af Aarhus Universitet (AU). Det har ikke været muligt at fremlægge tal og forudsætninger, da rapporten på nuværende tidspunkt er i udkast.</p> <p>Når rapporten er færdiggjort, vil den blive offentliggjort af AU. Dette vil ske inden ansøgningsrunden åbner.</p>
1.6	<p>Levetid Et yderligere kritikpunkt i forhold til bilag 2 går på afskrivningen over år. Man har indregnet, at gylleforsuring skal afskrives over 15 år, mens luftrensning skal afskrives over 10 år. Begrundelsen herfor skal angiveligt være, at man <i>plejer</i> at afskrive luftrensning over 10 år. Det er ikke en holdbar begrundelse for der er sket en markant udvikling siden de første biologiske luftrensere kom på markedet for 10-15 år siden. Det er helt afgørende, at man sikrer sig en afskrivningsperiode, der i højere grad afspejler den reelle levetid.</p>	<p>Imødekommes delvist Vurderingen af miljøteknologiernes levetid er foretaget af AU, og de angiver levetid i den kommende DCA-rapport. Vi vil gerne tage spørgsmålet med i vores videre dialog med AU om rapporten.</p>
1.7	<p>Differentieret tilskudssats I Dansk Miljøteknologi stiller vi os uforstående overfor ønsket om at differentiere støtten til teknologier, så kun gylleforsuringsteknologier kan opnå 25 % støtte. Begrundelsen herfor fremgår ikke, men derved favoriserer man en specifik teknologi og det er konkurrenceforvridende. Dansk Miljøteknologi lægger vægt på, at der sikres lige</p>	<p>Imødekommes Gylleforsuring til slagtesvinestalde er en forholdsvis dyr teknologi at indkøbe, hvorfor tilskudssatsen som udgangspunkt blev sat højere til indkøb af denne teknologi, for at gøre teknologien mere tilgængelig for ansøgerne.</p>

	<p>konkurrencevilkår, at der stilles præcise miljø- og klimakrav og at tilskudsprocenten er ens, så alle teknologier sidestilles.</p>	<p>For at opnå samme reducerende effekt som gylleforsuring, kan det dog være nødvendigt at investere i et større antal af de andre typer af miljøteknologier end først lagt til grund.</p> <p>Landbrugsstyrelsen imødekommer derfor at udbyde en fælles tilskudssats, således at alle projekter kan opnå 25 % i tilskud.</p>
2	3F	
2.1	<p>Staldindretning</p> <p>Vi skal i den forbindelse opfordre til, at det i forbindelse med opførelse af modernisering af slagtesvinestalde, sikres at staldene også er indrettet således at der er taget hensyn til kravene i arbejdsmiljøloven, således at de personer der færdes eller opholder sig i staldanlæggene ikke udsættes for unødige arbejdsmiljømæssige belastninger eller risici.</p> <p>Forslag til indretning af stalde er bl.a. beskrevet i denne publikation http://baujordtilbord.dk/materialer/arbejdsmiljo-i-svinestalde som er udarbejdet af arbejdsmarkedets parter og godkendt af Arbejdstilsynet og vi skal anbefale at der i bilag til bekendtgørelsen henvises til denne og tilhørende vejledninger. Derved kan det sikres at der tages de fornødne arbejdsmiljømæssige hensyn og kan medvirke til at mindske arbejdsmiljø belastninger og dermed medvirke til på sigt at mindske de samfundsøkonomiske omkostninger.</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Landbrugsstyrelsen er enig med 3F i, at projekterne skal leve op til gældende lovgivning med hensyn til bl.a. arbejdsmiljø og indretning af stalde.</p> <p>Det er i udgangspunktet tilsagnshavers ansvar at sørge for, at staldbyggeriet lever op til al gældende, relevant lovgivning for stalde til slagtesvin, herunder også i sin funktion som arbejdsgiver. Arbejdsmiljøloven er uden for styrelsens ressortområde.</p> <p>Landbrugsstyrelsen er meget opmærksom på ikke at bevæge sig ud over styrelsens ressortområde. Derfor kan styrelsen ikke henvide til anden relevant lovgivning i bekendtgørelsen eller bilag til bekendtgørelsen.</p>
3	Bornholms Landbrug & Fødevarer	
3.1	<p>Prioriteringsmodel</p> <p>Jeg har læst mig ind i jeres prioriteringsmodel og vil foreslå at 3. trin også lægges vægt på ansøgernes alder og prioritere midler til unge landmænd under 40 år, såfremt der er mulighed for det?</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>De kriterier, der indgår i prioriteringsmodellen, skal være relateret til formålet med ordningen. På den måde sikres det, at ordningen har en rød tråd fra formål til effekt. Unge landbrugere indgår ikke som en del af formålet med ordningen, hvorfor det ikke medtages som et kriterie i prioriteringen af ansøgere.</p>
4	Søhøjlandets Regnskabskontor	
4.1	Differentieret tilskudssats	Imødekommes delvist

	<p>I hørings materialet til Bekendtgørelse om tilskud til modernisering af slagtesvinestalde er det anført at tilskuddet øges til 25 % hvis der anvendes gylleforsuring.</p> <p>Der er kun et fabrikat på teknologilisten til gylleforsuring i slagtesvinestalde.</p> <p>Det er meget betænkeligt så direkte at anprise en teknologi, når der kun er en godkendt leverandør.</p>	<p>Se svar til bemærkning 1.7 angående differentieret tilskudssats.</p> <p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på denne problemstilling omkring eneleverandør af gylleforsuringsanlæg. Det er en udfordring, som vi af og til møder ved miljøteknologier, idet der ofte er tale om relativt nye teknologier, der endnu ikke er særligt udbredte på markedet. En ordning kan derfor netop bidrage til udbredelsen (skabelsen af markedet) for en ny teknologi og måske endda også til, at flere leverandører kommer ind på markedet for den specifikke teknologi.</p>
5	Dansk Agroindustri	
5.1	<p>Biologiske luftrensere</p> <p>Ved gennemsyn af listen i bekendtgørelsens bilag 2 kan vi konstatere, at der ikke er beregnet miljøeffekt for biologisk luftrensning i kombination med fuld eller delvis luftrensning af almindelig stalduft. På Miljøstyrelsens teknologiliste findes to godkendte biologiske luftrensere, som er Farm AirClean BIO Flex 2 el. 3-stage fra Skov A/S samt BAC-1 fra KJ Klimateknik. De to biologiske luftrensere har ammoniakreducerende effekt på niveau med de kemiske luftrensere. For at sikre markedsmæssig ligestilling for alle teknologier på Miljøstyrelsens teknologiliste, så skal der beregnes miljøeffekt og defineres en standardpris så biologisk luftrensning også bliver et muligt teknologivalg ifølge bilag 2.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Der var brug for afklaringer omkring biologisk luftrensere, inden de kunne komme på teknologilisten for ordningen. Disse afklaringer forelå ikke, da den eksterne høring startede. Afklaringerne er nu foretaget, og biologiske luftrensere kommer også på teknologilisten i bilag 2 til bekendtgørelsen, med standardmiljøeffekt og standardomkostning.</p>
5.2	<p>Administration af ordningen</p> <p>Det er vigtigt at administrationen af ordningen giver lige adgang for alle relevante teknologier, så tilskudsordningen ikke er konkurrenceforvridende.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Ordningen anvender for første gang både standardomkostninger og standardmiljøeffekter. Denne standardisering stiller højere krav til udvalget af de udbudte miljøteknologier sammenlignet med tidligere ordninger. Samtidig er der også et krav om et bestemt niveau af projekternes ammoniakreduktion.</p>

		<p>Konsekvensen er derfor, at nogle teknologier eller teknologiløsninger, som tidligere har kunnet opnå tilskud, ikke længere vil være tilskudsberettiget. Landbrugsstyrelsen anerkender, at skærpede krav til teknologierne er en af ulemperne ved standardiseringen, og vil i fremtiden have fokus på tidlig input fra leverandørerne med det formål at sikre at alle potentielle teknologier er kendte, når der udarbejdes standardmiljøeffekter og standardomkostninger.</p>
5.3	<p>Tilskudsberettigede elementer Det er også vigtigt, at der er gennemsigtighed for ansøgerne om hvad der er tilskudsberettiget og hvad der ikke er, så de ikke risikerer at investere i noget, der efterfølgende underkendes af Landbrugsstyrelsen.</p>	<p>Imødekommes I bilag 2 til bekendtgørelsen nævnes de obligatoriske krav til miljøteknologierne for, at teknologierne skal kunne levere den dokumenterede effekt, jf. DCA-rapporten.</p> <p>Det er desuden altid muligt, at søge vejledning hos Landbrugsstyrelsen omkring tilskudsberettiget teknologiløsninger.</p>
5.4	<p>DCA-rapport Det er en problematisk at ordningen baserer sig på en teknologirapport, der er afgørende for læsningen af teknologilisten (bekendtgørelsens bilag 2), men som så ikke er tilgængelig i høringsperioden.</p>	<p>Imødekommes delvist DCA-rapporten udarbejdes af AU, og den er på nuværende tidspunkt i udkast, hvorfor den ikke kunne udsendes til den eksterne høring af ordningen. Når rapporten er færdiggjort, vil den blive offentliggjort af AU. Dette vil ske inden ansøgningsrunden åbner.</p>
6	Landbrug & Fødevarer	
6.1	<p>Prioriteringsmodel Den valgte model for tildeling af tilskud i forhold til miljøeffekt er problematisk. Landbrug & Fødevarer vil på den baggrund opfordre til at prioriteringsmodellen, der pt. er i høring, ændres.</p>	<p>Imødekommes delvist Projekterne skal leve op til ambitionerne i udmøntningen af ordningen om høj ammoniakreduktion fra stalden samt en klimagasreduktion, hvorfor der gives tilskud til bestemte miljøteknologier og kombinationer af teknologier med en ammoniakreduktion, der ligger over gældende BAT-krav for bedrifterne.</p>

		Landbrugsstyrelsen har dog inkluderet den omkostningseffektive miljøteknologi <i>Delvist fast gulv</i> i ordningen. Dette vil give mulighed for at kunne opnå en øget effekt ved nye kombinationer med en, eller flere, andre miljøteknologier. Samtidig tilføjes biologiske luftrensere som miljøteknologi.
6.2	<p>Omkostningseffektive teknologivalg ift. øget ammoniakreduktionskrav</p> <p>I udkastet til ordningen stilles der krav om installering af en forudbestemt kombination af miljøteknologier, der opfylder miljøkrav, der er væsentlig højere end grundlaget i danske BAT krav. Kun gylleforsuring og kombinationer af miljøteknologier, der har en dokumenteret ammoniakreduktionseffekt på niveau med gylleforsuring, er taget med i ordningen. Denne forudsætning betyder, som vist i figur 1, at alle stalde uanset størrelse stilles over for krav, der udgør en betydelig overimplementering af det danske BAT krav for ammoniakemission. Det betyder, at danske landmænd med ordningen har begrænsede muligheder for at foretage omkostningseffektive investeringer.</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Landbrugsstyrelsen har inkluderet den omkostningseffektive miljøteknologi <i>Delvist fast gulv</i>, hvilket vil gøre det nemmere for ansøgere at imødekomme krav til investering i miljøteknologi med høj ammoniakreduktion. Ambitionen om miljøeffekt, der ligger over gældende BAT-krav vil forblive som en del af kravet for at kunne søge ordningen. Dog bliver tilskudssatsen nu 25 % for alle projekter. Dermed vil dette, sammen med nye teknologiløsninger, gøre det nemmere at opnå en omkostningseffektiv løsning.</p>
6.3	<p>Miljøgodkendelse</p> <p>Dertil kommer, at det er problematisk, at Landbrugsstyrelsen ikke forholder sig til ansøgernes miljøgodkendelser og dermed projekternes modenhed, når der skal gives tilsagn. Det er helt afgørende, at de tilsagn, der bliver givet, også resulterer i nye stalde med slagtesvin inden for den snævre tidsmæssige ramme, der er i EU-reglerne. Alle stalde under ordningen skal ifølge bekendtgørelsen være bygget og færdigmeldt inden udgangen af 2022. Ellers går tilskuddet tilbage til EU. Det bør der tages højde for, når der gives tilsagn under ordningen.</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Landbrugsstyrelsen er enig i, at det er afgørende, at de tilsagn, der bliver givet, i høj grad resulterer i nye stalde. Derfor har Landbrugsstyrelsen igangsat en automatiseringsstrategi, så tilsagnene kan gives hurtigst muligt og dermed være med til at sikre den nødvendige finansiering af projekterne. Det er Landbrugsstyrelsens opfattelse, at finansiering er det afgørende for realisering af projekterne, mens modenhedsvurdering ikke nødvendigvis sikrer en mindre annulleringsgrad. Samtidig forlænger Landbrugsstyrelsen perioden, hvori stalden skal være</p>

		færdigbygget, til udgangen af 2023 (se bemærkning 6.35).
6.4	<p>Informationsmøder</p> <p>Tilskud til modernisering af slagtesvinestalde adskiller sig på flere måder fra tidligere ordninger. Landbrug & Fødevarer vil på den baggrund opfordre til, at Landbrugsstyrelsen gennemfører en grundig informationsindsats om ordningen ligesom i 2016, da man indkaldte til informations- og dialogmøder, der blev afholdt i hhv. Ålborg, Herning og København. Det er med til at forbedre og præcisere ordningen til fordel for ansøgerne.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Det planlægges at Landbrugsstyrelsen afholder et, eller flere, informationsmøder om ordningen, inden ansøgningsrunden åbner. Således vil ansøgere få mulighed for at blive informeret omkring designet af ordningen, ændringer i forhold til sidste runde af ordningen samt kunne stille spørgsmål. Når nærmere detaljer er fastlagt meldes dette ud.</p>
6.5	<p>DCA-rapporten</p> <p>Det bemærkes i øvrigt, at ikke alle relevante dele af ordningen er i høring. Især savnes DCA-rapporten, der er fagligt grundlag for standardmiljøeffekterne.</p> <p>Når Landbrugsstyrelsen giver tilskud efter standardiserede priser og miljøeffekter, så er der en lang række antagelser bagved, som ikke nødvendigvis er klare for ansøgere. Det er især en udfordring, at der er en række forudsætninger fastlagt i en rapport fra Århus Universitet, som ikke engang er offentlig tilgængelig endnu. Det skal skæres ud i pap for både ansøgere og sagsbehandlere, hvilke regler og krav, der skal kunne dokumenteres og på hvilken måde.</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>DCA-rapporten fra AU er på nuværende tidspunkt i udkast, hvorfor den ikke kunne udsendes til den eksterne høring af ordningen. Når rapporten er færdiggjort, vil den blive offentliggjort af AU. Dette vil ske inden ansøgningsrunden åbner.</p>
6.6	<p>BAT-krav og proportionalitet</p> <p>Det er ellers en af de grundlæggende betingelser i husdyrgodkendelsesreglerne, at landmænd, der skal bygge en ny stalde med en miljøgodkendelse skal forebygge og begrænse ammoniakudledningen ved at anvende den bedst tilgængelige teknik (BAT). Det er et grundlæggende vilkår, og som det står på miljøstyrelsens hjemmeside, så er BAT ikke en statisk størrelse men en standard, der ændrer sig i takt med den teknologiske udvikling. BAT sikrer således et højt beskyttelsesniveau, der er opdateret i takt med den teknologiske udvikling. Ny stalde er i sig selv således miljømæssigt bedre end ældre stalde. Samtidigt er det et grundlæggende princip, at der skal tage hensyn til hvad der er økonomisk og teknisk muligt. Det indebærer, at de økonomiske omkostninger skal stå i et rimeligt forhold til miljøeffekten, dvs.</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>Landbrugsstyrelsen er enig med Landbrug & Fødevarer i, at nye slagtesvinestalde bør være miljømæssigt bedre end ældre stalde.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har inkluderet den omkostningseffektive miljøteknologi <i>Delvist fast guld</i>, samt tilføjet mere omkostningseffektive teknologiløsninger. Dermed er der kommet nye teknologiløsninger med høj ammoniakreduktion. Ambitionen om miljøeffekt, der ligger over gældende BAT-krav vil forblive som en del af kravet for at</p>

	<p>krav om proportionalitet. Og der skal også tages hensyn til størrelsesøkonomiske forhold. Nogle teknikker og teknologier er billigere for større husdyrbrug end for mindre. Det er disse grundlæggende principper, som design af ordningen går i mod og således leder til en væsentlig og uproportionel overimplementering af ammoniakkrav til de stalde, der skal opnå tilskud. Det er helt afgørende, at Landbrugsstyrelsen tager udgangspunkt i den faglighed og det setup, der er omkring reguleringen af staldbyggeri, når de designer en tilskudsordning.</p>	<p>kunne søge om tilskud under ordningen.</p>
6.7	<p>Rentabel teknologi Det er med den opstillede ordning kun teknologien ”gylleforsuring” som tilskudsmæssigt er rentabel i stalde større end ca. 3.000 stipladser set over staldens levetid. Gylleforsuring er dog ikke et muligt teknologivalg, hvis gyllen leveres til bioforgasning.</p>	<p>Imødekommes Landbrugsstyrelsen har bl.a. inkluderet den omkostningseffektive miljøteknologi <i>Delvist fast gulv</i> i ordningen, hvorfor der er flere alternative teknologivalg, udover gylleforsuring.</p>
6.8	<p>Rentabel teknologi For alle de andre 29 teknologikombinationer end gylleforsuring, vil den enkelte landmand ifølge SEGES’ beregninger blive påført en omkostning i staldens levetid, som langt overgår det opnåede tilskud. Vælges der således blandt én af de 29 låste teknologikombinationer, så vil det koste mellem 11 og op til 90 kr. per slagtegris i staldens levetid (jf. vedlagte bilag 1 fra SEGES). Her er landmanden langt bedre stillet ved at bygge en stald uden tilskud, hvor han kan vælge en indretning blandt de mest omkostningseffektive miljøløsninger i henhold til det generelle BAT krav.</p> <p>Det fremgår ellers af bekendtgørelsen, at ordningen formål også er at ”styrke bedriftens levedygtighed” (jf. §1) hvilket ikke understøttes af den opstillede model. På den baggrund opfordrer L&F til, at de krav, der stilles til installering af teknologikombinationer som alternativ til gylleforsuring, for at investeringerne er tilskudsberettigede genovervejes og omdefineres, så mulige valg af teknologikombinationer i bilag 2 sikres en proportionel balance og dermed bliver i overensstemmelse med hensigten i formuleringen i § 1 ”samt styrke bedriftens levedygtighed”.</p>	<p>Imødekommes Se svar til bemærkning 6.7. Ordningens formål vil desuden blive præciseret i bekendtgørelsen og vejledningen.</p>
6.9	<p>Klima</p>	<p>Imødekommes</p>

	<p>Nye stalde vil skulle leve op til en ny miljøgodkendelse, der lever op til krav om bedst tilgængelig teknologi. På den måde sikres det, at slagtesvineproduktionen i Danmark generelt løftes miljømæssigt og har en grøn profil på en måde, der også tager hensyn til tilgængelig teknologi. Landbrug & Fødevarer mener at en klimaprofil kan sikres ved at stille krav om hyppig udslusning, gyllekøling eller andre relevante tiltag, der leverer en klimaeffekt.</p>	<p>Der er i ordningen krav om, at projekterne skal inkludere metanreducerende (klimagasreducerende) miljøteknologi, såsom hyppig udslusning eller gyllekøling.</p>
6.10	<p>Miljøteknologi</p> <p>Dertil kommer at Landbrugsstyrelsen ikke tager højde for effekten ved valg af gulvtype. Med ordningens design er det ikke muligt at inddrage staldtypen ”delvist fast gulv” som en del af miljøløsningen på trods af at gulvtypen i sig selv kan levere betydelig ammoniakreduktion. Den enkelte landmand bør kunne indrette sig i forhold til gulvtype og bør også få dette medregnet ift. valg af teknologiløsning under ordningen.</p> <p>F.eks. findes der pt. et endnu ikke bygget staldprojekt til produktion af Antoniusgrise, hvor der indretningsmæssigt er valgt mere end 50 % fast gulv, som alene i sig selv har 39 % lavere ammoniakemission end gulvtypen drænet gulv. Effekten af den valgte gulvtype med det nuværende design af ordningen vil man i denne case ikke kunne medregne som en del af teknologiløsningen. Dette bør kunne medtages.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Landbrugsstyrelsen har inkluderet den omkostningseffektive miljøteknologi <i>Delvist fast gulv</i> i ordningen, således at den bliver en del af nye teknologikombinationer.</p>
6.11	<p>Miljøgodkendelse</p> <p>På trods af at Landbrug og Fødevarer over mere end et år har været i dialog med miljø- og fødevarerministeriet, om at der i forbindelse med en ny tilskudsordning bør være krav om miljøgodkendelse på ansøgningstidspunktet, så kan vi konstatere at dette grundkrav er udeladt i udkast til bekendtgørelse.</p> <p>Det er ellers vores vurdering, at kravet om miljøgodkendelse ville indskrænke antallet af ansøgninger til dem med størst sandsynlighed for gennemførelse samt at kravet om en miljøgodkendelse ville sikre at ansøgerne har et konkret staldprojekt som ansøgningsgrundlag. Med de nuværende krav til ordningen vil en man kunne ansøge om tilskud til et projekt, hvor der hverken findes en miljøgodkendt placering eller er taget stilling til den valgte kombination af miljøteknologi inklusiv juridiske vilkår om løbende drift af teknologierne.</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>Landbrugsstyrelsen har som nævnt i høringssvaret løbende været i kontakt med Landbrug & Fødevarer om løsninger til at modenhedsvurdering af projekter søgt under staldordninger kunne indgå. Landbrugsstyrelsen har ikke fundet løsningsmodeller som har kunnet spille sammen med styrelsens automatiseringsstrategi, , uden at det ville forlænge sagsbehandlingstiderne væsentligt. Samtidig er det Landbrugsstyrelsens vurdering, underbygget af analyse af tidligere annullerede projekter, at sandsynligheden for at projekterne realiseres er stærkt afhængig af finansiering af projekterne, og i</p>

	<p>Vi må konstatere, at tiden nu er så fremskreden, at det er vanskeligt at indføre en modenhedskriterium, men vi frygter altså, at dette valg af design af ordning, vil give ansøgninger, der i sidste ende ikke realiseres i staldprojekter. Således opnås hverken de positive effekter for miljø, klima eller en konkurrencedygtig dansk slagtesvineproduktion.</p>	<p>langt mindre grad af bl.a. en miljøgodkendelses tilstedeværelse.</p> <p>Det har ikke været muligt at udvikle en model, hvor modenhedsvurdering kan automatiseres.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil gerne opfordre til at der søges til reelle og modne projekter, og at alle medvirker til at kommunikere om, at det er problematisk ift. hjemtagning og kollegaers mulighed for at opnå tilsagn, hvis der søges uden reel mulighed for at realisere det ansøgte projekt.</p>
6.12	<p>830 timers kravet</p> <p>Landbrug & Fødevarer har siden 2014 løbende stillet spørgsmål til Landbrugsstyrelsen håndtering af det såkaldte 830-timers krav. Det er flere gange blevet stillet i udsigt, at man ville se herpå. Vi kan dog konstatere, at der ikke er foretaget ændringer i forhold til tidligere.</p> <p>Det er afgørende, at ordningen er tilpasset mangfoldigheden af ejer- og driftsformer i dansk landbrug. Det indebærer, at projekter, der opfylder formålet med ordningen, bør være tilskudsberettigede uanset hvilken selskabskonstruktion, der er etableret omkring driften og uanset at arbejdskraftbehovet på 830 timer ikke er opfyldt i et givet CVR-nummer på ansøgningstidspunktet. Det afgørende må være at arbejdskraftbehovet er opfyldt på udbetalingstidspunktet Det er en problemstilling, der er relevant for både miljøteknologi- og moderniseringsordninger. Men ikke mindst for ordninger som denne, hvor der kan gives tilskud til opførelse af helt nye og komplette staldanlæg.</p> <p>Det er i den forbindelse afgørende for ikke at udelukke unge eller nye landmænd og ejerformer, at bekendtgørelsen tilpasses, så arbejdskraftbehovet defineres som det fremtidige behov i bedriften og ikke udelukker ansøgere, der på ansøgningstidspunktet ikke opfylder arbejdskraftbehovet.</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Landbrug & Fødevarer har i andre anledninger tidligere angivet, at det ønskes, at kravet om arbejdskraftbehovet først bør gælde fra udbetalingstidspunktet. Kriteriet er medvirkende til at afgrænse bekendtgørelsens anvendelsesområde. Da der er tale om et arbejdskraftbehov svarende til en halvtids stilling anser vi ikke umiddelbart kravet for begrænsende for nyetablerede landmænd. At kravet skal være opfyldt på ansøgnings- og tilsagnstidspunkt giver en større sikkerhed for, at der er ansøgt i et CVR-nummer, der også på udbetalingstidspunktet har det krævede arbejdskraftbehov.</p> <p>Hvorvidt kravet udelukker nye ejerformer, som er opstået i landbruget, fra at søge og opnå tilskud til investeringsprojekter under Landdistriktsprogrammet vil vi se nærmere på, og evt. overveje om der skal stilles andre krav ifm. den nye programperiode.</p>
6.13	<p>Standardomkostning - stald</p>	<p>Imødekommes ikke</p>

	<p>Ordningen bygger på en antagelse om at det alene er "Rundbuestald, opbygget af buet stålkonstruktion" som kan betragtes som en billig råhus-konstruktion.</p> <p>SEGES oplyser, at der også for traditionelt stalddesign de seneste år er sket en begyndende udbredelse af nye og lette vægkonstruktioner som f.eks. sandwich-paneler med PIR-skum, som er et langt billigere materiale end de traditionelle facadeelementer. En råhus-konstruktion med sandwich-paneler med PIR-skum vurderes prismæssigt at være på niveau med en "Rundbuestald, opbygget af buet stålkonstruktion". Det medfører at man ikke ud fra en vurdering af bygningsform alene (traditionel stald eller rundbuestald) kan afgøre om råhus-konstruktionen er at betragte som en billig stalddkonstruktion.</p> <p>For både at sikre gennemskuelighed og klarhed, vil Landbrug & Fødevarer opfordre til, at der for både indsatsområde 1 og 2 kun er et prissæt for råhus-konstruktionen. Det er vores forslag at Landbrugsstyrelsen vælger det prissæt som pt. er beskrevet for nuværende "Rundbuestald, opbygget af buet stålkonstruktion", som tilskudsgrundlag for råhus-konstruktionen.</p>	<p>Landbrugsstyrelsen skal sikre, at de anvendte standardomkostninger er baseret på en beregningsmetode, som er <i>rimelig, retfærdig og kontrollerbar</i>, jf. forordning nr. 1303/2013, art. 65, stk. 5 litra a. <i>Rimelig</i> henviser til, at datagrundlaget baserer sig på noget virkelighedsnært, der er beskrevet og forklaret. <i>Retfærdig</i> betyder, at de beregnede standardomkostninger skal understøtte en ensartet vurdering af ansøgere. Det vil sige, at standardomkostningen ikke må indeholde en systematik, der stiller enkelte ansøgergrupper dårligere eller bedre. <i>Kontrollerbar</i> betyder, at beregningsgrundlaget kan spores tilbage i et tydeligt revisionsspor og kan genskabes.</p> <p>Landbrugsstyrelsen har konstateret at en række tilskudsmodtagere har bygget billigstaldskoncepter, der alle levede op til de obligatoriske elementer og ordningens krav i øvrigt på Modernisering af Slattevinestalde 2016. Konsekvensen har været, at disse tilskudsmodtagere er blevet væsentligt overkompenseret i forhold til deres faktiske projektomkostninger.</p> <p>For at håndtere denne problemstilling bedre i 2020-ordningen, har Landbrugsstyrelsen arbejdet ud fra, at der skulle udbydes flere staldtyper (råhuse). Da overkompensationen nu er kendt, vil det være forbundet med risici at åbne ordningen med kun en standardomkostning for råhus, idet den ikke lever op til EU-Kommissionens krav til standardomkostninger. Det samme vil være gældende, hvis kun den</p>
--	--	--

		<p>billigste standardomkostning anvendes, svarende til rundbuestald, idet den omvendte situation med underkompensation vil foregå. Tilsvarende vil standardomkostningen ikke leve op til <i>retfærdighed</i> ved at anvende et gennemsnit af det to.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil undersøge muligheden for at udbrede billigstaldsprisen til også at indeholde andre billigstaldskoncepter end rundbuestalden i fremtidige ordninger.</p>
6.14	<p>Overdragelse Erfaringer fra tidligere ansøgningsrunder om tilskud til ny miljøteknologi og til modernisering af stalde har vist, at der er ansøgere, der ikke er opmærksomme på at der er krav om overdragelse af tilsagn så snart der er en ændring af CVR-nummer på bedriften. Der er behov for klarhed om reglerne. L&F vil derfor opfordre til at dette præciseres. Så længe Landbrugsstyrelsens praksis er at det er CVR-nummeret, der til enhver tid er grundlag for ansøgning, så skal det også kommunikeres helt klart. Samtidigt vil Landbrug & Fødevarer opfordre til, at der skabes mere fleksibilitet, så det vil kunne godkendes med tilbagevirkende kraft, såfremt der er en ansøger, der har glemt at oplyse en formel ændring, der ikke i øvrigt har indflydelse på staldens opretholdelse, effekt eller andet. Der henvises i øvrigt til teksten i vejledningen herom.</p>	<p>Imødekommes delvist Teksten i vejledningen præciseres således, at det fremstår klart, at der skal søges om overdragelse af tilsagn, når der sker ændringer i CVR-nummeret.</p> <p>For at vi sikre, at der ikke sker overdragelse til en erhverver, der ikke opfylder kriterierne for tilsagn, og den nye erhverver dermed ender med et stort tilbagebetalingskrav, godkender landbrugsstyrelsen ikke ændringer med tilbagevirkende kraft.</p>
6.15	<p>Afsyning og kontrol Der savnes et afsnit i høringen om de krav, som Landbrugsstyrelsen vil stille ifm. afsyning og kontrol. Det fremgår af bekendtgørelsens §22, at landbrugsstyrelsen forestår kontrollen og ”at tilsagnshaver skal kunne godtgøre, at projektet er gennemført i overensstemmelse med reglerne fastsat i denne bekendtgørelse eller regler fastsat af Unionen (EU) om forhold omfattet af denne bekendtgørelse.”</p> <p>Det er en alt for generel henvisning samtidigt med at området er meget sparsomt beskrevet i</p>	<p>Imødekommes Vejledningen opdateres og afsnittet vedrørende afsyning og kontrol udbygges.</p> <p>Der kan eventuelt ydermere tilføjes hjælpetekst til selve ansøgningsskemaet, omkring opmåling af stalden ift. angivelse af netto produktionsarealet.</p>

	<p>vejledningen. Der er heller ikke en kontrolinstruks tilgængelig på nuværende tidspunkt. Håndtering af afsyning og kontrol bør præciseres. Hvis der ikke er 100% klarhed på ansøgningstidspunktet, på det tidspunkt hvor byggeriet planlægges, så er der risiko for at begå fejl.</p> <p>Detaljer om opmåling bør fremgå af ansøgningsmaterialet, så man kan indgå klare aftaler med dem, der skal bygge stalden.</p>	
6.16	<p>Opmåling af areal Opmåling af produktionsarealet (indvendige mål/udvendige mål osv) og forudsætninger herom skal være klart. Det skal også gøres klart, hvis der investeres i teknologi, der ikke er beskrevet i høringen. Det må til enhver tid være miljøgodkendelsen, der er omdrejningspunkt og ikke Landbrugsstyrelsens parallelle system.</p>	<p>Imødekommes delvist Vejledningen uddybes for så vidt angår opmåling af produktionsarealet samt teknologivalg.</p> <p>For ordningen ses der ikke på miljøgodkendelser. Der kan søges om tilskud til de miljøteknologier, der fremgår af bilag 1 og 2 til bekendtgørelsen. Der må gerne installeres anden teknologi, udover det ansøgte, men denne anden teknologi kan ikke erstatte den ansøgte teknologi, og der kan heller ikke gives tilskud til denne ekstra teknologi.</p>
6.17	<p>Miljøteknologi Såfremt man fx investerer i fast overdækning, så skal det være helt klart, hvilke specifikationer der skal kunne genfindes. Der har været store udfordringer med tilbudsgivning til overdækning af gyllebeholder under tidligere miljøteknologitilskudsordninger, og det skal ikke tages med over i moderniseringsordningen.</p>	<p>Imødekommes Landbrugsstyrelsen fastholder de obligatoriske elementer for teltoverdækning af gyllebeholder, som blev fastlagt til ordningen Miljøteknologi 2019.</p> <p>Teksten i bilag 1 til bekendtgørelsen for denne ordning er blevet opdateret.</p>
6.18	<p>Afsyning og kontrol Man kunne med fordel tilføje en kolonne i bilag 1, hvor der står hvordan kontrollen af de enkelte elementer skal håndteres. L&F lægger naturligvis vægt på at det er forudsigteligt, ubureaukratisk og med fokus på det overordnede formål og ikke petitesser. Det bør også være muligt at rette op på forhold, såfremt der er misforståelser. Og der bør skelnes mellem små fejl og store fejl.</p>	<p>Imødekommes delvist Bekendtgørelsen stiller krav til tilsagnshaveres forpligtelser for, hvordan projektet skal gennemføres. Der kan ikke tilføjes forpligtelser vedrørende kontrol i bekendtgørelsen.</p> <p>Vejledning tilrettes vedrørende afsnit om kontrol.</p>

6.19	<p>Standardmiljøeffekter og definition af teknologier</p> <p>I og med landmanden selv må bygge under ordningen, og der derfor ikke nødvendigvis er fakturaer på alt, så skal det være helt utvetydigt klart, hvad han skal leve op til.</p> <p>Landbrug & Fødevarer bakker op om at ordningen er opstillet med de såkaldte ”standardomkostninger”, da det er en tilskudsmetode, der på en lang række punkter forenkler ansøgningsprocessen. Denne ordning tager også udgangspunkt i såkaldte standardmiljøeffekter. Det er første gang, at det bliver indført på en moderniseringsordning. Det blev indført i 2019 på dette års miljøteknologiordning, og det gav en række udfordringer. Her har en række leverandører bl.a. peget på, at de oplevede ordningen som konkurrenceforvridende. Det var heller ikke helt klart for ansøgerne, hvad de kunne investere i. Landbrug & Fødevarer har opfordret til en evaluering af miljøteknologi 2019 og vil gerne sikre sig at der ikke gentages nogle af de udfordringer (eller at der opstår ny udfordringer) nu da der er tale om en moderniseringsordning.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at tilskudsordninger påvirker markedsmekanismerne. Dette anser vi som et grundvilkår, der ikke kan ændres ved at tilpasse de enkelte ordninger.</p> <p>Tilskudsordningen udformes efter rådgivning fra bl.a. Aarhus Universitet og SEGES</p> <p>Svineproduktion, herunder hvad der kan opnås tilsagn om tilskud til. Vi er opmærksomme på, at beskrivelserne af miljøteknologierne og de krav som stilles til staldbyggerierne, inventar og andet udstyr skal være klare og tydelige, så vores kunder ikke er i tvivl om, hvilke krav der skal være opfyldt. Vi står desuden til rådighed til at besvare spørgsmål, som opstår i løbet af ansøgningsrunderne.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil evaluere ansøgningsrunden Miljøteknologi 2019 på et senere tidspunkt.</p>
6.20	<p>Projektansøgning</p> <p>Såfremt en ansøger er i tvivl om hvordan man søger i forhold til en konkret miljøgodkendelse, så bør han kunne opnå vejledning fra styrelsen samt i sidste ende en forhåndsgodkendelse på at han søger på rette måde i forhold til hans projekt. Der er ikke nogen, der har prøvet at søge om tilskud på denne måde før, så der skal være klarhed for ansøgeren og det skal være muligt at få klare svar i ansøgningsperioden.</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan ikke give en decideret forhåndsgodkendelse af, om ansøger søger på den rette måde. I ansøgningsskemaet vil det fx kun være muligt at vælge mellem de allerede fastsatte teknologier og kombinationer i ansøgningsskemaet. Hvis ansøger, som minimum, har valgt en af de prædefinerede teknologiløsninger til sit projekt, lever ansøgningen om tilskud op til ordningens krav om ammoniak- og klimagasreduktion. Der ses ikke på en ansøgers eventuelle miljøgodkendelse og krav til miljøteknologier i en sådan ved ansøgning om tilskud.</p> <p>Derudover vil der via og i selve ansøgningsskemaet være uddybende tekst til diverse punkter.</p>

		Det er desuden altid muligt, at søge vejledning hos Landbrugsstyrelsen vedrørende de spørgsmål, der måtte være i løbet af ansøgningsperioden.
6.21	<p>Antal teknologier</p> <p>Et særligt opmærksomhedspunkt i forhold til både ansøgning og afsyning/kontrol er at - som teknologilisten er udformet i bilag 2 - så er der en betragtelig risiko for at der i den enkelte ansøgning angives for få antal enheder af den enkelte teknologier i forbindelse med ansøgningsprocessen. Det vil sige at beregning af omkostningseffektivitet i mange tilfælde vil ske på et forkert grundlag.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Landbrugsstyrelsen har tilknyttet en kapacitet til de ammoniakreducerende miljøteknologier, som er angivet i bilag 2 til bekendtgørelsen.</p>
6.22	<p>Miljøteknologi</p> <p>Beregningscase med 5.500 stipl. og teknologivalg 2.9 (60% delrens + 30% gyllekøling)</p> <p>En luftrensere har begrænset kapacitet. Det vil sige at jo større en stald der ansøges tilskud til, des relativt flere luftrenserne skal indgå i beregning for omkostningseffektivitet (jf. vedhæftede bilag 1).</p> <p>Teknologikrav i en stald med 5.500 stipl. vil kræve installation af 14 luftrenserne (syre eller syre/base) + 3 gyllekøleanlæg (varmeveksler), hvis de forudsatte emissionsniveauer skal overholdes. Gyllekøleanlægget vil i sig selv levere en varmeproduktion svarende til 2.000.000 kWh/år (elforbrug = 606.060 kWh), hvoraf maksimalt 12,5 % (145.000 kWh varme/år) af denne varmeproduktion kan genanvendes i staldanlægget. Mængden af overskudsvarme vil mindst svare til 1.850.000 kWh varme/år baseret på et elforbrug på ca. 530.000 kWh = et negativt CO₂-aftryk svarende til godt 100.000 kg CO₂-ækv. Alene driftsomkostning til gyllekøleanlægget i denne beregningscase vil svare til ca. 20 kr. per produceret gris.</p> <p>Teknologivalg 2.9 er et eksempel på en ikke omkostningseffektiv teknologikombination, hvor et sådan staldanlæg i staldens levetid påføres en ekstra omkostning svarende til 63 kr. per produceret gris.</p> <p>Det fremgår i øvrigt at vejledningens side 13, at gyllekøling eller hyppig udslusning er medregnet</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Landbrugsstyrelsen har tilknyttet en kapacitet til de ammoniakreducerende miljøteknologier, som er angivet i bilag 2 til bekendtgørelsen. Driftsomkostninger er ikke tilskudsberettiget og er derfor ikke en del af ordningen. Der gives tilskud til selve miljøteknologien.</p>

	<p>som en del af stalden. Der står også i bekendtgørelsens bilag 2, at prisen for miljøteknologi hyppig udslusning og punktudsugning er inkluderet i prisen for stalden. Men det er ikke oplyst som et obligatorisk element. Kommunikationen omkring håndteringen af teknologier med en klimaeffekt skal fremgå klart af ordningen. Og en så væsentlig forudsætning bør ikke udelukkende kunne findes i vejledningen.</p>	
6.23	<p>Ordningens formål Ad. §1: Formålet er ”at reducere miljøpåvirkningen per produceret enhed”. Hvordan opgøres dette i forhold til kontrol? Der står også at det ansøgte projekt kan gives afslag, hvis det ansøgte projekt ikke i tilstrækkeligt omfang bidrager til at reducere miljøpåvirkningen fra svinesektoren per produceret enhed (under §7). Det er svært at se hvordan den enkelte ansøger skal forholde sig konkret til dette. Det bør ikke mindst præciseres, da det i §18 står, at Landbrugsstyrelsen træffer beslutning om bortfald af tilsagn, hvis projektet ikke lever op til ordningens formål. Reduktion af klimapåvirkningen bør også nævnes i og med der også stilles krav om klimareducerende teknologi under ordningen.</p>	<p>Imødekommes Med teknologilisten til ordningen har Landbrugsstyrelsen foruddefineret teknologikombinationer, der lever op til ordningens formål. Det er kun teknologikombinationer på ordningens teknologiliste, der er tilskudsberettiget. Ansøger kan ikke ansøge om andre kombinationer end dem på ordningens teknologiliste, da Landbrugsstyrelsen ikke har dokumentation for, at andre teknologikombinationer har den påkrævede effekt for ammoniakreduktion i stalden. Ansøger opfylder derfor som udgangspunkt kravene, så længe der investeres i en teknologikombination fra listen, i kombination med den valgte stald og klimagasreducerende teknologi i et antal, så det er dækkende for m² netto produktionsareal i den nybyggede stald. Har tilsagnshaver på afsyningstidspunktet ikke overholdt alle sine forpligtigelser vurderes det, hvor stor en indflydelse den manglende forpligtigelse har på opfyldelse af ordningens formål. Der laves en uddybning i vejledningen.</p> <p>Reduktion af klimapåvirkningen tilføjes til formålsbestemmelsen.</p>
6.24	<p>Definitioner Ad §4: Der er en række definitioner under §4, der er justeret i forhold til tidligere. Det vil være nyttigt</p>	<p>Imødekommes Der er sket ændringer i definitionerne som følge af, at indsatsområderne i ordningen til</p>

	<p>med en begrundelse for indførte ændringer og en beskrivelse af konsekvenserne for ansøgerne af de foreslåede ændringer.</p> <p>Ad §4, punkt 2):</p> <p>Der er i bekendtgørelsen indsat en ny definition på en jordbruger: "En juridisk person, som udøver en landbrugsaktivitet i form af produktion, avl eller dyrkning af jordbrugsprodukter herunder høst, malkning, opdræt af husdyr og hold af husdyr til landbrugsformål."</p> <p>Der ønskes en forklaring på indsættelsen af denne nye definition og hvordan den forholder sig til EU's definitioner, som der ellers tidligere er henvist til.</p>	<p>2020 er anderledes end i ordningen i 2016. I 2016 blev der givet tilskud til projekter inden for hhv. "barmarksbyggeri" og "ombygning af eksisterende staldanlæg." I 2020 gives der tilskud til hhv. "Nybyg" (svarende til barmarksbyggeri) og "Tilbyg". Prioriteringsmodellen er også anderledes, hvilket kræver andre definitioner end på ordningen fra 2016.</p> <p>Definitionen af "jordbruger" er taget ud, da det væsentlige i § 2 er, at den juridiske enhed (ansøger) driver en "primær jordbrugsbedrift". "Jordbrugere" i § 2 ændres til "ansøgere".</p>
6.25	<p>Netto produktionsareal</p> <p>Ad § 4. punkt 3):</p> <p>I forlængelse efter sidste punktum foreslås følgende tekst indsat "<i>Eventuelt areal i en udleveringsfacilitet tælles ikke med ved opmåling af staldens netto produktionsareal.</i>"</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Den foreslåede tekst tilføjes i bekendtgørelsen, og vejledningen opdateres.</p>
6.26	<p>Primær jordbrugsbedrift</p> <p>Ad § 4, punkt 8):</p> <p>Under definitionen af primær jordbrugsbedrift er det fx tilføjet at "Bedriften omfatter de aktiver, der er tilknyttet det CVR-nummer ansøger søger i". Denne tilføjelse bør begrundes.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Når Landbrugsstyrelsen bruger ordet "bedrift" i tilskudssammenhæng, er bedriften lig med det CVR-nummer, herunder bygninger og aktiviteter, der kan henføres under dette CVR-nummer. Tilføjelsen kommer af et ønske om at uddybe, at Landbrugsstyrelsen afgrænser bedriften til det CVR-nummer, der er ansøgt i. Tilføjelsen er blevet slettet, i stedet er det i § 2 blevet uddybet, at ansøger er lig med det cvr-nummer der er ansøgt i.</p>
6.27	<p>Definition af slagtesvin</p> <p>Ad § 4. punkt 13):</p> <p>Efter sætningen "der opfedes" foreslås følgende præcisering indsat "<i>typisk i vægtintervallet 25-120 kg levende vægt.</i>"</p>	<p>Imødekommes ikke</p> <p>Sætningen bibeholdes i sin nuværende form, hvor det er defineret, at det er grise, der opfedes til slagting.</p>
6.28	<p>Standardomkostning</p> <p>Ad §4, punkt 15):</p> <p>Der står at en standardomkostning er udtryk for en gennemsnitlig omkostning for de enkelte dele af investeringen. Det er vel rettere en</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Det uddybes yderligere i vejledningen.</p>

	foruddefineret omkostning fastsat på baggrund af en markedsafdækning eller historiske data.	
6.29	<p>Afsyning og kontrol Ad § 4. punkt 17): Definerer at teknologilisten er en udtømmende liste over tilskudsberettigede miljøteknologier. Det er her helt afgørende, at ansøger er klar over, hvilke krav, der stilles ved afsyning og kontrol af de tilskudsberettigede miljøteknologier.</p>	<p>Imødekommes delvist Bekendtgørelsen stiller krav til tilsagnshaveres forpligtelser for, hvordan projektet skal gennemføres. Der kan ikke tilføjes forpligtelser vedrørende afsyning og kontrol i bekendtgørelsen.</p> <p>Vejledning tilrettes vedrørende afsnit om afsyning og kontrol.</p>
6.30	<p>Opretholdelsesperioden og arbejdskraftbehov §9 stk. 8: Det fremgår at tilsagnshaver til stadighed fra ansøgningstidspunktet til og med udløbet af projektets opretholdelsesperiode har det årlige arbejdskraftbehov. Der bør her være mulighed for afvigelse, hvis der er udefrakommende forhold, der betyder, at der er en begrundet pause i produktion pga. dyresygdomme eller andet.</p>	<p>Imødekommes Ved bl.a. sygdom i en besætning kan Landbrugsstyrelsen efter omstændighederne anerkende situationen som force majeure, hvorefter det kan accepteres, at tilsagnshaver i en begrænset periode ikke kan opretholde alle sine forpligtelser. Vejledning om force majeure fremgår af vejledningen til ordningen.</p>
6.31	<p>Opretholdelsesperiodens start §10, stk. 8: Heraf fremgår det at opretholdelsesperioden tæller fra datoen for slutudbetaling. Styrelsen har hidtil tolket det sådan, at det er fra det tidspunkt, at tilskuddet er udbetalt og ikke fra slutudbetalingen er indsendt. Derved har Landbrugsstyrelsen de facto i tider med lange sagsbehandlingstider været med til at forlænge opretholdelsesperioden. Opretholdelsesperioden bør starte fra tidspunktet for indsendelse af slutudbetaling, da landmanden ikke har indflydelse på styrelsens sagsbehandlingstid.</p>	<p>Imødekommes ikke Efter forordning nr. 1303/2013 art. 71, regnes opretholdelseskravet fra den endelige betaling til modtageren af tilskud. Det er hermed også det endelige godkendte projekt, der skal opretholdes.</p>
6.32	<p>Tilsagn om tilskud Ad §11, stk. 7: Det fremgår af udkastet, at hvis en ansøger opnår tilsagn om tilskud efter § 1, kan der ikke, før projektet er afsluttet, gives tilsagn om tilskud til investeringer vedrørende samme staldbyggeri under andre tilskudsordninger, som er omfattet af forordning (EU) nr. 1305/2013, artikel 17. Man er vel ikke som ansøger afskåret for at søge tilsagn i en ny ordning fordi man tidligere har opgivet et tilsagn? Det bemærkes, at der er en række tilskudsordninger, der ikke har noget med</p>	<p>Imødekommes Begrænsningen omfatter kun tilsagn om tilskud til investeringer, der berører det samme igangværende staldbyggeri. Tilsagnshaver kan ikke både opnå tilsagn om tilskud til et staldbyggeri under ordningen, og samtidig opnå tilsagn om tilskud under en almindelig miljøteknologiordning, med et indsatsområde til slagtesvin, hvis formålet er at benytte det nye</p>

	<p>staldbyggeri at gøre, under artikel 17. Det er fx minivådområder, vådområdeindsatsen. Vi går ikke ud fra at disse ordninger, der ikke har noget med staldbyggeriet at gøre, har konsekvenser for bedriftens muligheder for at få tilskud.</p>	<p>tilsagn til det igangværende staldbyggeri. Det er dog tilladt at bygge en ny stald med tilskud, og samtidig få tilskud til indkøb af andre miljøteknologier til installation i en gammel stald. Tilskud, der ikke har noget med staldbyggeriet at gøre, fx minivådområder, indsats til gartnerier eller fjerkræ o. lign. bliver ikke berørt. Har ansøger tidligere opgivet et tilsagn, vil det ikke berøre muligheden for at få et nyt tilsagn.</p> <p>Ovenstående vil blive indarbejdet i vejledningen.</p>
6.33	<p>Afslutning af programperioden §12: Der er mulighed for forlængelse til senest 31. december 2022. Er der her taget højde for EU-Kommissionens forslag til overgangsbestemmelser, hvor der gives et ekstra år til at anvende pengene i den nuværende programperiode?</p>	<p>Imødekommes §12 ændres i henhold til overgangsbestemmelser således, at projekter kan forlænges til senest den 31.12. 2023.</p>
6.34	<p>Sagsbehandling af projektførlængelse §12, stk. 4: Det er vigtigt, at der er en hurtig sagsbehandlingstid på max 10 arbejdsdage af projektførlængelser, så længe ansøgninger skal godkendes for at få retsvirkning.</p>	<p>Imødekommes ikke Landbrugsstyrelsen bestræber sig altid på at sagsbehandle alle ansøgninger og anmodninger hurtigst muligt. Sagsbehandlingstiden kommer dog altid an på den konkrete sag, hvorfor det ikke er muligt at sætte en øvre grænse for antal dage for sagsbehandlingen.</p>
6.35	<p>Projektændring §13: Det fremgår af §13, stk. 4 at ændring af projektet skal godkendes af Landbrugsstyrelsen inden ændringen må iværksættes. Da der kan være årsager til at foretage akutte ændringer, så bør der indføres en dispensationsbestemmelse til denne regel. Det er også afgørende, at landmanden får et hurtigt svar inden for 10 arbejdsdage, da projektet ellers sættes i stå.</p>	<p>Imødekommes ikke Landbrugsstyrelsen bestræber sig altid på at sagsbehandle alle ansøgninger og anmodninger hurtigst muligt. Sagsbehandlingstiden kommer dog altid an på den konkrete sag, hvorfor det ikke er muligt at sætte en øvre grænse for antal dage for sagsbehandlingen.</p> <p>Landbrugsstyrelsen skal godkende ændringen før den må iværksættes, for at sikre at projektet i sin ændrede form også oprindeligt</p>

		<p>ville være blevet prioriteret til tilsagn. Hvis ikke dette er tilfældet, kan ændringen ikke godkendes. Iværksætter tilsagnshaver en ændring der ikke kan godkendes, kan det i yderste konsekvens medføre bortfald af tilsagnet. Landbrugsstyrelsen skal derfor fortsat godkende ændringen for at kunne garantere, at det er de bedste projekter der har fået tilsagn, og for at sikre, at tilsagnshaver ikke risikerer bortfald af sit tilsagn.</p>
6.36	<p>Overdragelse af tilsagn Art 14: Det fremgår af §14, at tilsagnshaver kun kan overdrage tilsagn ved salg, bortforpagtning, arv eller generationsskifte. I og med en omstrukturering af bedriften ikke i skatteretlig henseende anses for at være et salg, så bør omstrukturering af bedriften også tilføjes under §14. Det foreslås endvidere at tilføje under §14, at overdragelsen får virkning fra datoen for indsendelse af anmodning om overdragelse af tilsagn.</p> <p>Generelt vil vi opfordre til at der skabes en dispensationsmulighed, så ansøgere, der ikke har været opmærksomme på regler om overdragelse, når der er tale om en omstrukturering af egen bedrift, har mulighed for at rette op på det, så længe der er tale om samme stald, samme ejerkræds, formålet med ordningen i øvrigt er opfyldt. Det er ikke proportionelt at en formel fejl kan lede til totalbortfald af tilsagn.</p>	<p>Imødekommes delvist Begrænsningen af overdragelse i forbindelse med salg, bortforpagtning, arv eller generationsskifte er besluttet i 2017, og indsat i moderniseringsordninger fra 2016 og frem, efter drøftelser med erhvervet om bekymring om, hvorvidt der var et marked for ”handel med tilsagn”. Landbrugsstyrelsen anerkender, at der kan være et behov for at åbne op for at tillade omstruktureringer i bedriften. Landbrugsstyrelsen er dog nødt til at undersøge nærmere, hvilke krav og begrænsninger styrelsen kan acceptere i forbindelse med en overdragelse, hvorfor ændringen ikke implementeres i denne ordning. Overdragelsen kan ikke godkendes fra datoen for indsendelse af anmodning om overdragelse. Landbrugsstyrelsen skal have godkendt, at erhververen af tilsagnet opfylder betingelserne for at være tilsagnshaver, inden overdragelsen kan træde i kraft.</p>
6.37	<p>Afslutning af projektet §15, stk. 4: Det fremgår heraf, at tilsagnshaver erklærer projektet for afsluttet og gennemført i overensstemmelse med tilsagnet ved at indsende anmodning om udbetaling. Der bør her være mulighed for at kommentere, såfremt der er</p>	<p>Imødekommes delvist Der kan ikke dispenseres fra afvigelser fra tilsagnshavers kriterier eller forpligtigelser som følge af tilsagnet. Er en forpligtigelse ikke overholdt, vil det medføre en sanktion og</p>

	<p>relevante afvigelser. Ligeledes bør indføres en dispensationsmulighed, såfremt der er begrundede og relevante afvigelser</p> <p>Der er ikke nogle bestemmelser om betalingsdokumentation i bekendtgørelsen selvom det i vejledningen står, at landmanden kan blive mødt med krav ved kontrol om at fremvise fakturaer for at dokumentere at en investering er ny, at ejerskabet er dokumenteret. Bestemmelser i tidligere ordninger herom er udeladt. Hvad er det for krav som tilsagnshaveren kan blive mødt med? Fx hvis en landmand har bygget selv, hvilket jo er muligt under ordningen. Og hvordan vil man forholde sig til andre typer af finansiering end køb. Det er helt afgørende, at landmanden har mulighed for at rette op på evt. fejl efter indsendelse af slutudbetaling, hvis der er tale om fejl, der kan rettes, så formålet med ordningen ikke forspildes. Jf. drøftelsen af minivådområder, så bør man kunne rette op på fejl og misforståelser frem for at sådanne leder til bortfald af tilsagn.</p> <p>Der bør skelnes mellem om tilsagnshaveren har misforstået noget, har målt forkert, regnet forkert, begået en anden fejl eller om man bevidst har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller har udeladt oplysninger af betydning for sagen. Det bør anerkendes at der er tale om ganske komplekse regler, hvor reglerne også bliver lavet om fra ordning til ordning.</p>	<p>nedsættelse af tilskud, i værste fald bortfald. Har tilsagnshaver behov for at foretage ændringer i projektet, skal der indsendes en ændringsanmodning. Delen i § 15, stk. 4 om at tilsagnshaver ved indsendelse af udbetalingsanmodningen erklærer projektet for gennemført i overensstemmelse med tilsagnet fjernes, da det allerede fremgår som en forpligtigelse i § 10 nr. 1.</p> <p>Da ordningen er sat op med standardomkostninger, er der ikke krav om fremvisning af bilag over afholdte udgifter, for at få udbetalt tilskud. Opstår der tvivl om, hvorvidt en investering er ny, kan tilsagnshaver dog blive bedt om at dokumentere dette. Det kan evt. være i form af fakturaer og betalingsdokumentation. Anden dokumentation for ejerskab mv. kan også benyttes.</p> <p>Det fremgår af § 22, at tilsagnshaver, efter anmodning, skal kunne godtgøre, at projektet er gennemført i overensstemmelse med reglerne. Tilsagnshaver skal opfylde de obligatoriske krav mv., ellers nedsættes tilskuddet. Er der mangler eller uoverensstemmelser i projektet i forhold til tilsagnet, vil tilsagnshaver som udgangspunkt blive hørt i sagen, inden afgørelsen træffes.</p> <p>Vejledningen vil blive opdateret.</p>
6.38	<p>Tilbagebetaling og nedsættelse af tilskud § 21: Det fremgår af §21, at ”Landbrugsstyrelsen kræver tilskuddet tilbagebetalt jf. § 10, nr. 8 og 9,.” Det foreslås at tilføje: ”Landbrugsstyrelsen kræver tilskuddet tilbagebetalt, hvis projektet (eller tilsagnet) ikke er opretholdt, jf. § 10, nr. 8 og 9, ”</p>	<p>Imødekommes delvist De bestemmelser der henvises til, hhv. § 10, nr. 8 og 9, er forpligtigelserne omhandlende opretholdelse. Disse forpligtigelser skal derfor overholdes og ikke opretholdes, hvorfor Landbrugsstyrelsen fastholder ordvalget i § 10.</p>

	<p>Der er en række bestemmelser fra slagtesvineordningen 2016, der ikke er videreført. Bl.a. bestemmelsen om delvist nedsættelse af tilskuddet ved for sen afslutning af projektet. Denne bestemmelse bør genindføres frem for at der er totalt bortfald af tilsagn ved afslutning blot en dag for sent.</p>	<p>Bestemmelsen om delvist nedsættelse af tilskuddet ved for sen afslutning er taget ud, da udbetalingsanmodningen pga. standardomkostninger, nu skal indsendes samtidig med projektets afslutning, da der ikke længere er brug for at klargøre bilag til udbetalingsanmodningen. Der sanktioneres derfor nu efter § 18 om manglende overholdelse af en forpligtigelse, eller efter § 19 om for sen indsendelse af udbetalingsanmodningen. Der sker dermed ikke fuld bortfald ved blot en dags forsinkelse.</p> <p>Landbrugsstyrelsen vil i fremtidige miljøteknologi-ordninger overveje, om der er behov for at redefinere nogle af sanktionsbestemmelserne, som følge af den øgede brug af standardomkostninger.</p>
6.39	<p>Biologiske luftrensere Teknologilisten: Ved gennemsyn af listen i bekendtgørelsens bilag 2 kan vi konstatere, at der ikke er beregnet miljøeffekt for biologisk luftrensning i kombination med fuld eller delvis luftrensning af almindelig staldluft. På Miljøstyrelsens teknologiliste findes to godkendte biologiske luftrensere, som er Farm AirClean BIO Flex 2 el. 3-stage fra Skov A/S samt BAC-1 fra KJ Climateknik. De to biologiske luftrensere har ammoniakreducerende effekt på niveau med de kemiske luftrensere. For at sikre markedsmæssig ligestilling for alle teknologier på Miljøstyrelsens teknologiliste, så skal der beregnes miljøeffekt og defineres en standardpris så biologisk luftrensning også bliver et muligt teknologivalg ifølge bilag 2.</p>	<p>Imødekommes Der var brug for afklaringer omkring biologisk luftrensere, inden de kunne komme på teknologilisten for ordningen. Disse afklaringer forelå ikke, da den eksterne høring startede. Afklaringerne er nu foretaget, og biologiske luftrensere kommer også på teknologilisten i bilag 2 til bekendtgørelsen, med standardmiljøeffekt og standardomkostning.</p>
6.40	<p>Obligatoriske elementer Tilføjelse i tabel ved inventar i indsatsområde 1 og 2: I liste over obligatoriske elementer under inventar står ”Nødventilation og alarmanlæg”. Det er vores forslag i parentes at indsætte følgende tekst efter ”alarmanlæg” (kun for mekanisk styrede ventilationsanlæg). Begrundelsen er at der kan forekomme 100 % naturligt ventilerede stalde, som ikke har en</p>	<p>Imødekommes Bilag 1 er opdateret med det foreslåede.</p>

	mekanisk ventilationsstyring om end det vil være undtagelsen.	
6.41	<p>Miljøteknologi Fejlkombinationer på teknologilisten: I henhold til rapporten ”Samspil mellem miljøteknologier, Vurdering af muligheder for at kombinere miljøteknologier på Miljøstyrelsens teknologiliste” udgivet af Teknologisk Institut, 2016 (rapport bestilt af Miljøstyrelsen), er det med hensyn til ammoniakreduktion ikke muligt at kombinere punktudsugning og gyllekøling før end at der foreligger tilstrækkelig dokumentation. Denne problemstilling omfatter teknologivalg nr. 2.22 til 2.25 samt nr. 2.28 til 2.31.</p>	<p>Imødekommes Teknologilisten opdateres.</p>
6.42	<p>Miljøteknologi Dublet af teknologivalg nr. 2.26 og 2.27: Det er SEGES vurdering at teknologivalg nr. 2.26 og 2.27 er identisk på nær, at der ikke er beskrevet krav om hyppig gylleudslusning ud for teknologivalg 2.26, hvilket vurderes at må være en fejl.</p>	<p>Imødekommes Teknologilisten i bilag 2 til bekendtgørelsen er blevet tilrettet, så der kun fremgår den ene af de to teknologivalg, nemlig Punktudsugning med luftrensning, indeholdende hyppig udslusning.</p>
6.43	<p>Miljøteknologi Side 15 i vejledning vedr. krav om manuel eller automatisk gylleudslusning: Det alene at føre en logbog som dokumentation for at praktisere hyppig gylleudslusning, bliver pt. i en række kommuner ikke anerkendt som tilstrækkelig dokumentation for at praktisere hyppig gylleudslusning. I disse kommuner stilles krav om et system for automatisk logning også i eksisterende stalde. Hvis en landmand ønsker at bygge en ny stor slagtesvinestald, så anbefaler SEGES Svineproduktion i dag, at der installeres et automatisk system inkl. (logning) til gylleudslusning. Det skal være helt klart hvilke krav Landbrugsstyrelsen stiller til krav om hyppig udslusning og andre teknologier.</p>	<p>Imødekommes Vejledning og teknologiliste opdateres så det fremgår, at det er automatisk hyppig udslusning, der kan søges om tilskud til.</p>
6.44	<p>Frilands-produktion Bemærkning vedr. manglende klarhed – Friland-produktion: I udkast til bekendtgørelse fremgår det ikke klart om stalde til produktion af friland-grise er omfattet af tilskudsordningen, herunder i givet fald hvordan et tilskudsberettiget netto produktionsareal skal defineres i sådanne stalde. Der blev fundet en løsning på denne problemstilling under moderniseringsordningen</p>	<p>Imødekommes Denne produktionsgren kan på samme måde som økologisk produktion af slagtesvin ikke inkluderes i ordningen. Vejledningen vil blive opdateret mht. Frilands-produktion.</p>

	2016. Der bør findes en tilsvarende løsning på 2020-ordningen.	
6.45	<p>Afledt effekt af svovlsyre Bemærkning vedr. vurdering af miljøpåvirkning af gylleforsuring: I sin nuværende form vil dette udkast til tilskudsordning understøtte en udbredelse af staldgylleforsuring, hvor der i dag hovedsageligt anvendes svovlsyre som forsurningsmiddel. Her er det afgørende vigtigt at, Landbrugsstyrelsen forelægger dokumentation vedrørende en miljømæssig konsekvensvurdering af, at der årligt forventes udbragt mere end 100 kg svovl per ha per år. Ud fra en helhedsvurdering skal det sikres at landbrugserhvervet over en årrække ikke pludselig står med en ny negativ miljøpåvirkningssag.</p>	<p>Imødekommes delvist Når den forsurede gylle er udbragt på landbrugsarealet, kan udvaskning af overskydende svovl fra den forsurede gylle påvirke mobiliteten af fosfor. Viden om den kvantitative betydning af processerne herfor er dog begrænset. Aarhus Universitet har i 2018 udgivet en rapport om potentielle utilsigtede miljøeffekter ved anvendelse af forsuret gylle på landbrugsjord, der kan findes på: https://dce2.au.dk/pub/SR257.pdf</p> <p>Landbrugsstyrelsen kan derfor ikke på nuværende tidspunkt komme med et endegyldigt svar men vil undersøge det nærmere.</p>
6.46	<p>Vejledning (I) Først og fremmest henvises til ovenstående bemærkninger til bekendtgørelsen og til ordningen generelt, som også kræver konsekvensrettelser i vejledningen. Dertil kommer, at der er behov for en grundig korrekturlæsning af vejledningen. Især faktaboksene er i flere tilfælde ufuldstændige. Det skal supplerende bemærkes, at det ville være en fordel om også overskrifterne ”Hvem kan søge”, ”Hvem kan ikke søge”, osv. også blev nummereret, da det er med til at skabe overblik.</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>
6.47	<p>Vejledning (II) Afsnit 2.2: Det bør under afsnittet om arbejdskraft gøres klart i hvilken periode arbejdskraftbehovet skal være opfyldt, alternativt bør der henvises til det faktiske afsnit 3.1, hvor det er anført. Det bør nævnes, at i seneste ordning var der mulighed for at søge tilskud til ombygning, hvilket ikke er indbygget i den nye ordning. Ift. ”Miljøgodkendelse, byggetilladelse og finansieringserklæring” henvises til vores generelle bemærkninger, herunder at der i ordningen bør indbygges et modenhedskriterium.</p>	<p>Imødekommes delvist Afsnittene i vejledningen opdateres.</p> <p>Mht. modenhedskriterium henvises til svar i bl.a. punkt 1.3.</p>
6.48	<p>Vejledning (III) Afsnit 2.2: Under overskriften ”Frist for indsendelse af udbetalingsanmodning” anfører styrelsen</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>

	<p>”Betaling for projektet skal være til stede, når vi kommer og afsyner dit projekt”. Det er uklart, hvad der menes med sætningen. Skal betaling være sket, skal betingelserne for udbetaling være til stede, skal faktura/betalingsdokumentation foreligge eller hvad menes? Evt. korrekturforslag: ”Dokumentation for betaling skal være til stede, når vi kommer og afsyner dit projekt”. Hvordan forholder det sig til at der ikke er krav om fakturaer.</p>	
6.49	<p>Vejledning (IV) Afsnit 2.3: I figuren på side 8 bør der anføres et eller efter første punkt. Sætningen ”Begge tilskudssatser er af den standardomkostninger, som er fastsat i bilag 1 og 2 til bekendtgørelsen.” bør omformuleres. Hvad menes hermed? I eksemplet bør regnestykket supplerende opstilles i f.eks. tabelformat eller regnestykke for at skabe et overblik. (Se tabel på side 11 -12 i høringssvaret!)</p>	<p>Imødekommes Vejledningen opdateres.</p>
6.50	<p>Vejledning (V) Afsnit 3.1: Afsnittet er opbygget uhensigtsmæssigt. Først er der indsat en overskrift om hvem der kan søge, så en underoverskrift, der begrænser spørgsmålet til arbejdskraftbehovet, hvorefter man lister op to gange – i træk – på hver sin facon, hvilke generelle kriterier, der skal opfyldes for at søge. Enten bør de generelle kriterier rykkes ind under egen underoverskrift, så afsnittet om arbejdskraftbehov rykkes til et nyt 3.2 eller også bør overskriften ændres. Derudover er det forvirrende, at man først oplister kriterier for tilskud på side 11-12 og derefter indsætter en boks på side 12 med tilsvarende information – som kun delvist matcher. (Se tabel på side 12 i høringssvaret!)</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>
6.51	<p>Vejledning (VI) Afsnit 3.2: Hvordan forholder det sig, hvis virksomheden går konkurs efter modtagelse og/eller efter gennemførelse af projektet, men i opretholdelsesperioden? Se kommentarer til afsnit 6.6, 7.9.3 og 8.4.</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>
6.52	<p>Vejledning (VII) Afsnit 3.4: I første punkt skrives ”udtrykt pr. netto produktionsareal”, der bør anføres ”udtrykt pr. m2 netto produktionsareal”.</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>

	I den situation at det viser sig tilskudsgrundlaget går ud over 35.000.000 kr., så bør det fremgå klart at tilskuddet vil blive beregnet ud fra max på 35.000.000 kr. og ikke i stedet giver totalt afslag. Det bør fremgå klart af vejledningen.	
6.53	Vejledning (VIII) Afsnit 3.9: Overskriften på afsnittet er misvisende, da overskriften antyder at andre EU-tilskud generelt (og ikke blot til det pågældende projekt) betyder, at man er afskåret fra tilskud efter nærværende ordning. Overskriften bør præciseres.	Imødekommes Vejledningen tilrettes.
6.54	Vejledning (IX) Afsnit 3.10: Der bør her også gøres opmærksom på, at arbejdskraftbehovet hos tilsagnshaver skal være opfyldt. Ift. påbegyndelse af projektet, bør henvises til vejledningens afsnit 3.12 og 4.4. I 2. afsnit på side 17, anføres at fakturaen eller dokumentationen kan bruges til at vise at delelementerne er nye eller som dokumentation for, at ansøger ejer investeringen. Det er vel reelt ikke et enten eller? Begge forhold kan vel dokumenteres herved.	Imødekommes Vejledningen tilrettes.
6.55	Vejledning (X) Afsnit 3.11: Som overskriften er formuleret, kan der ikke opnås tilskud til et projekt, der indeholder andre teknologier end dem på teknologilisten. Dette må antages at være en fejl: Hvis ansøger har brugt de obligatoriske elementer, og i øvrigt opfylder betingelserne, er det vel ikke afslagsgivende, at han for egen regning (uden berettigelse til tilskud for denne del) har indlagt flere teknologier i sit projekt?	Imødekommes Det er ikke afslagsgivende, hvis en ansøger for egen regning har installeret yderligere teknologi, end det der er ansøgt og givet tilsagn om tilskud til. Vejledningen tilrettes.
6.56	Vejledning (XI) Afsnit 3.12: Mulighed for tidlig ansøgning om miljøgodkendelse og byggetilladelse bør anføres heri. Bør det tillige anføres, at der gerne forinden må være søgt og opnået finansieringsgodkendelse og at der gerne må indhentes tilbud og søges rådgivning før ansøgning, jf. afsnit 4.4?	Imødekommes Vejledningen tilrettes.
6.57	Vejledning (XII) Afsnit 3.13: Figuren står meget forvirrende midt i de punkter den opsummerer. Hører den evt. til i bunden af overskriften ”Hvilke projekter kan du ikke få tilskud til?”? Figuren må gerne både afspejle,	Imødekommes Vejledningen tilrettes.

	<p>hvad der er skrevet i prosatekst tidligere og i samme rækkefølge, så den røde tråd bliver nemmere at følge. (Se tabel på side 13-14 i høringssvaret!)</p>	
6.58	<p>Vejledning (XIII) I forhold til afsnit 3.13 bemærkes i øvrigt, at det bør gøres klart, hvornår noget anses for dobbeltfinansieret. Hvis der tidligere er søgt tilsagn, tidligere opnået tilsagn, eller hvornår? Er det et krav at det tidligere givne tilsagn har ført til udbetaling? Hvis man har et eksisterende tilsagn under anden ordning, men ønsker at søge under denne ordning (og endnu ikke har iværksat projektet), kan man så søge på betingelse af, at man opgiver det tidligere tilsagn?</p>	<p>Imødekommes delvist Det undersøges om der skal tilrettes i vejledningen.</p>
6.59	<p>Vejledning (XIV) Afsnit 3.14: Punktet er uklart beskrevet – den tidligere vejledning var mere entydig på dette forhold. Er der mulighed for at indsætte et eksempel?</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>
6.60	<p>Vejledning (XV) Afsnit 4.2.2: Er det muligt at oplyse, hvad det maksimale OE man kan opnå indenfor det maksimale tilskudsberettigede beløb på 35.000.000 kr. kan udgøre? Det ville stille eksemplet med gylleforsuring i kontekst. Det anføres i sidste afsnit, at der skal være slagtesvin i hele opretholdelsesperioden – er der et minimumskrav hertil?</p>	<p>Imødekommes delvist Der kan ikke angives en maksimal OE inden for det maksimale tilskudsberettigede beløb. Der stilles ikke minimumskrav til antal slagtesvin i opretholdelsesperioden. Vejledningen vil blive opdateret omkring dette.</p>
6.61	<p>Vejledning (XVI) Afsnit 4.2.3: Det ville give bedre mening om eksempel 2 blev ændret: Tag underpunkterne til de enkelte elementer ud, f.eks. bund, facade, tag, mv. Opstil to eksempler med samme elementer (dvs. råhus, inventar, teknologikombination 2.2), hvor netto m2 produktionsareal er forskellig, så effekten på OE kan demonstreres. OE på 1.900 m2 er 4,23 OE på 3.800 m2 er 4,45 Afsnit 4.2.2 og 4.2.3 kunne i øvrigt med fordel slås sammen.</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>
6.62	<p>Vejledning (XVII) Afsnit 4.2.6: Se bemærkning om max-grænse til afsnit 3.4 Figurens andet punkt er upræcist – det er ikke berørt i den generelle vejledningstekst og det er ikke målbart for landmanden. Jeg går ud fra, at</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>

	<p>det er hensigten at opsummere punkt 4.2.4, men indholdet er umiddelbart ikke sammenligneligt. Figurens sidste punkt "Det ansøgte ikke er omfattet af bilag 1 og 2 til bekendtgørelsen." må umiddelbart være en fejl – det ansøgte skal netop indeholde de i bilag 1 og 2 oplyste elementer.</p>	
6.63	<p>Vejledning (XVIII) Afsnit 6.4: Afsnit om overdragelse bør indeholde oplysninger om, hvornår overdragelse kan og skal ske: Det anføres, at overdragelse kan ske efter tilsagn. Dvs. i perioden fra ansøgning til tilsagn er givet, kan dette ikke overdrages. Kan det overdrages i forbindelse frem til udbetalingstidspunktet? Kan det overdrages efter udbetalingstidspunktet i opretholdelsesperioden? Kan det overdrages, hvis der er indsendt udbetalingsanmodning som endnu ikke er færdigbehandlet? Kan det overdrages, hvis der er andre verserende "tilladelser", f.eks. om projektførlængelse eller ændring af projektet? Side 15 af 16</p> <p>Er det muligt for et konkursbo at overdrage tilsagnet, f.eks. i forbindelse med salg af ejendommen, eller bortfaldet tilsagnet det øjeblik konkursboet bliver tilsagnshaver? Bemærk, at der her bør henvises til øvrige konkursafsnit, f.eks. afsnit 6.6 og 8.4.</p>	<p>Imødekommes Vejledningen opdateres.</p>
6.64	<p>Vejledning (XIX) Vi mener, det vil give mening at indsætte en tabel for at skabe et overblik over relevante situationer: (Se tabel på side 15 i høringssvaret)</p>	<p>Imødekommes delvist Landbrugsstyrelsen mener ikke, at den fremsatte tabel er retvisende. Afsnittet i vejledningen vil i stedet blive opdateret, så de nævnte eksempler fremgår mere tydeligt i teksten.</p>
6.65	<p>Vejledning (XX) I forhold til oplysning om, hvem der skal søge om udbetaling, bør indføres afsnit om betydningen af, at fakturaer er stilet til og/eller betalt af den udtrædende tilsagnshaver. Afsnittet "generationsskifte" bør ændres/suppleres, så der også heri indgår omstruktureringer. Det bør klart anføres – jf. styrelsens praksis - at det ikke er tilstrækkeligt at der er identitet mellem de ultimative ejere: Tilsagnet skal være overdraget.</p>	<p>Imødekommes delvist Det er det CVR-nummer, der har modtaget tilsagn om tilskud, enten oprindeligt eller efter overdragelse, der skal søge om udbetaling af tilskud. Da ordningen er opsat med standardomkostninger skal der ikke fremlægges dokumentation for faktiske afholdte udgifter ifm. anmodning om udbetaling. Fakturaer kan dog i nogle tilfælde benyttes som dokumentation for ejerskab eller at investeringen er ny.</p>

		<p>Landbrugsstyrelsen vil se om vejledningen skal tilrettes, ift. at vejlede om, hvilke oplysninger der skal kunne fremvises som dokumentationskrav.</p> <p>Omstruktureringer tilføjes ikke, se svar til bemærkning 6.38.</p>
6.66	<p>Vejledning (XXI) Afsnit 6.6: Er det undersøgt hvilken konkursretlig konsekvens gennemførelse af projektet vil have? Hvis kurator vælger at gennemføre projektet/anmode om udbetaling, vil et evt. krav om tilbagebetaling da blive behandlet som et konkurslovens § 93, nr. 3 krav? Det bør overvejes om der skal tilknyttes særlig vejledning til dette afsnit til kuratorer, herunder om pligten til at opretholde arbejdskraftbehovet – da der må forventes frasalg af ejendomme/arealer i konkursperioden – og betydningen heraf ift. afhændelse af ejendommen.</p>	<p>Imødekommes delvist Vejledningens afsnit om konkurs vil blive gennemgået og opdateret. Der kommer ikke en særlig vejledning til kuratorer.</p> <p>Tilbagebetalingskrav ifm. konkurs vil som udgangspunkt blive behandlet som et simpelt krav efter konkurslovens § 97, men det kan ikke udelukkes at der efter omstændighederne kan være tale om et § 93, nr. 3 krav.</p>
6.67	<p>Vejledning (XXII) Afsnit 7.9.3: Afsnit om produktionsophør ved konkurs bør gentages i afsnit 6.6. Gælder frafald af tilbagebetaling for produktionsophør ved konkurs også i den situation, hvor det er kurator, der har gennemført projektet og/eller anmodet om udbetaling?</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>
6.68	<p>Vejledning (XXIII) Afsnit 8.1: I definitionen af SMV på side 49 står der at ”Mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (SMV'er) omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.” Det forstår vi som at man enten skal have en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR eller en årlig samlet balance på ikke over 50 mio. EUR. Men i figur 8.2, er der indsat et ”OG” symbol mellem de kolonner. Enten er dette modstridende, eller også er symbolet svært at forstå?</p>	<p>Imødekommes Det korrekte er ”eller”, da man skal have en årlig omsætning på ikke over 50 mio. EUR <i>eller</i> en årlig samlet balance på ikke over 43 mio. EUR.</p> <p>Figuren i afsnittet i vejledningen opdateres derfor.</p>
6.69	<p>Vejledning (XXIV) Afsnit 8.4: Hvordan hænger opretholdelsespligten sammen med afsnit 7.9.3, hvor tilbagebetaling pga.</p>	<p>Imødekommes Vejledningen tilrettes.</p>

	<p>produktionsophør ikke giver et tilbagebetalingskrav? Se tidligere bemærkning til afsnit 6.6.</p> <p>Generelt bør afsnit vedrørende konkurs sammenskrives.</p>	
7	Landbo Limfjord	
7.1	<p>Prioriteringsmodel</p> <p>På side 7 under afsnittet "Prioritering" står der: <i>Omkostningseffektiviteten (OE) er et udtryk for, hvor meget miljøeffekt der opnås pr. tilskudskrone.</i> Det er ikke korrekt, da OE beregnes som standart effekt divideret med standartomkostninger og ikke med tilskudskrone. Husk der er forskel i tilskudsprocenten på om du investerer i forsøringsanlæg (25 % tilskud) eller i nogle af de andre miljøteknologier (20%). For at opnå en vurdering på hvor der opnås mest miljøeffekt pr. tilskudskrone skal standartomkostningerne ganges med tilskudsprocenten.</p> <p>Der er derved risiko at den nuværende prioriteringsmodellen fremme projekter, hvor der opnås mindst miljøeffekt pr. tilskudskrone.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Sætningen omformuleres, så det er klart, at det er miljøeffekt pr. krone (omkostning), og ikke pr. tilskudskrone. Derved skal der ikke ganges med tilskudsprocenten i beregningen af omkostningseffektivitet.</p>
7.2	<p>Klimagasreducerende teknologi</p> <p>På side 24, pkt. 4.2.4 Minimumsgrænse står der: <i>Samtidig skal alle projekter indeholde enten miljøteknologien hyppig udslusning eller gyllekøling, da disse forventes at reducere metanudledningen fra stalden.</i></p> <p>Dette give en opfattelse af, at hvis du vælger, at investere i f.eks. i teknologi nr. 1,1 Gylleforsuring, at du også skal investere i gyllekøling eller hyppig udslusning. Hvis det er det Landbrugsstyrelsen mener, bør I under Bilag 2, under kolonne "Obligatoriske minimumskrav til miljøteknologi" tilføje at der også skal investeres i gyllekøling og hyppig udslusning, så der ikke er tvivl om hvad der skal investeres i.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Vejledningen tilrettes.</p> <p>Der skal ikke være krav om, at man både skal investere i et gylleforsøringsanlæg til stalden og samtidig gyllekøling eller hyppig udslusning. Gylleforsuring kan stå alene ved valg af miljøteknologi i et projekt, eller den kan kombineres med teknologien separation.</p>
7.3	<p>Biologiske luftrensere</p> <p>Til bilag 2:</p> <p>Der er kun oplyst kemisk luftrensere og ikke biologiske luftrensere i Bilag 2. Dette må være en fejl, da der er flere aktører på markedet, der har samme effekt som kemiske luftrensere jf. Miljøstyrelsens Teknologiliste se link: https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/luftrensning/</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Der var brug for afklaringer omkring biologisk luftrensere, inden de kunne komme på teknologilisten for ordningen. Disse afklaringer forelå ikke, da den eksterne høring startede. Afklaringerne er nu foretaget, og biologiske luftrensere kommer også på teknologilisten i bilag 2 til bekendtgørelsen, med</p>

		standardmiljøeffekt og standardomkostning.
7.4	<p>Miljøteknologi</p> <p>Til bilag 2: Der ingen teknologiløsning på listen med kun gyllekøling + evt. hyppig udslusning. Gyllekøling jf. MST teknologiliste har op til 30 % effekt på ammoniak emissionen og som side gevinst reducere den lugtgener og kan tilføre varmen til staldene. Derved kan gyllekøling, som den eneste teknologi også reducere behovet for at afbrænde fossile brændstof af, som olie. Derved vil gyllekøling i mange tilfælde ikke blive anset som en omkostning, men et fornuftig valg for at få billig varme til staldene. Gyllekøling reducere også energibehovet, da gyllekøling typisk har en COP på +3, hvilket betyder, at et energibehov ved olie på 3 kw kan reducere til 1 kw ved anvendelse af gyllekøling.</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Der er i ordningen krav til projektets ammoniakreduktion, som skal være på niveau med den reduktion, der kan opnås ved gylleforsuring i stald. Gyllekølings reduktion af ammoniakudledningen er for lav ift. at være på niveau med gylleforsuring. Derfor kan miljøteknologierne gyllekøling og hyppig udslusning ikke stå alene sammen som en mulig teknologiløsning.</p> <p>Der er tilføjet nye teknologiløsninger til teknologilisten, som indeholder fx en lavere delrensning ved kemisk luftrensning sammen med gyllekøling, hvorfor der er flere omkostningseffektive teknologiløsninger, indeholdende bl.a. gyllekøling.</p>
8	Agrifarm	
8.1	<p>Differentieret tilskudssats</p> <p>Det er konkurrenceforvridende når forsuring opnår større støtte procent end andre teknologier i en offentlig/EU tilskudsordning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrundelsen at meget dyre teknologier med høje driftsomkostninger skal forfordes er ikke acceptabelt. • Forsuring har ikke bedre miljø- og klimaeffekter <p>Ud over den markant højere investering er driftsomkostningerne også større ved forsuring</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forsuring – ca. kr. 10,50-13,00 pr slagtesvin (64% renseeffekt ammoniak) • Agri AirClean + 18% punktudsug – kr. 3,00 pr slagtesvin (67% renseeffekt ammoniak) <p>Vi forventer derfor at støtte procenten er ens for alle teknologier.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Se svar til bemærkning 1.7.</p>
8.2	Levetid	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Vurderingen af miljøteknologiernes levetid er</p>

	<p>Det er vores opfattelse forkert at teknologier har forskellig afskrivningstid når den reelle levetid ikke er forskellig.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De komponenter som anvendes i et forsøringsanlæg og i vores luftrensere, Agri AirClean ikke er væsentlig forskellig, og derfor bør levetid være sammenfaldende. • Kabinettet på Agri AirClean er lavet af glasfiber og har mindst 30 års levetid. • Indmaden og delkomponenterne i luftrenseren vedligeholdes løbende (standard vilkår i miljøgodkendelse), hvilket er sammenfaldende med vilkår for forsuring. • I husdyrproducentens miljøgodkendelse vil der typisk være vilkår om at teknologien ”skal vedligeholdes i henhold til producentens anvisning” hvilket betyder at teknologien vedligeholdes og serviceres løbende således at teknologien fungerer i hele staldens levetid. <p>Vi forventer derfor at afskrivningstiden på forsuring og Agri AirClean er ens.</p>	<p>foretaget af AU, og de angiver levetid i den kommende DCA-rapport. Vi vil gerne tage spørgsmålet om miljøteknologiernes levetid med i vores videre dialog med AU om rapporten.</p>
8.3	<p>Standardmiljøeffekt Bilag 2 punkterne 2.26 – 2.27: 18% punktudsug + Agri AirClean luftrensere er testet og godkendt med ammoniak og lugtreduktion, men:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agri AirClean har samme høje ammoniak renseeffekt (91%) når vi apterer luftrenseren uden lugtrensedyr. • Intellifarm stalden inkluderer hyppig gylleudslusning, hvilket betyder at metan udledningen reduceres med 50%. <p>Der bør derfor være en linje med 1 trin Kombinationen af 18% punktudsug og Agri AirClean har en meget høj miljø- og klimaprofil.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduktion af hhv. ammoniak og lugt er 67% og 53%(forsuring 64% og 51%) • Hyppig gylleudslusning reducerer metan udslippet med 50% • Samlet set den højeste miljø- og klimaprofil <p>Derfor bør st. miljøeffekten på 16,8 i punkterne 2.26 og 2.27 være væsentlig større.</p>	<p>Imødekommes Landbrugsstyrelsen har genberegnet miljøeffekten. Denne fremgår af bekendtgørelsens bilag 2, punkt 2.11.</p>
8.4	<p>Standardmiljøeffekt Tilføjelse til listen bilag 2: Biogas Biogas er prioriteret i fremtidens energipolitik.</p>	<p>Imødekommes ikke Effekten fra levering til Biogas er ikke en del af denne ordning og tages derfor ikke med i beregning</p>

	<p>Vi har i det forløbne år bidraget med viden omkring hyppig gylleudslusning i projektet ”hurtig udslusning af gylle fra svinestalde” – et projekt mellem Landbrugsstyrelsen og 5 andre aktører med formål om at forøge metan potentialet i gylle og dermed mindske klimabelastningen.</p> <p>Ifølge tal fra SEGES har hyppig udslusning af gylle(hver 7 dag) den største reduktion af metan – minus 27,1 CO₂ ækv./gris Contra forsuring på minus 23,8 Co₂ ekv./gris.</p> <p>Derfor bør 18% punktudsug (inkl. hyppig gylleudslusning) og kemisk luftrensning have den højeste score i st. miljøeffekt.</p>	af miljøteknologiers standardmiljøeffekt.
8.5	<p>Standardmiljøeffekt Tilføjelse til listen bilag 2: Ventilation og klima – reduktion af CO₂ Det bør vurderes positivt i forhold til st. miljøeffekt at staldsystemet som inkluderes i 18% punktudsug ventileres via styret naturlig ventilation. Det betyder at der anvendes færre energiforbrugende ventilatorer og dermed reduceret CO₂ belastningen. kWh forbrug til den naturlige ventilation har SEGES målt til 0,21 kWh pr gris mod 5,5 kWh i mekanisk ventilerede stalde. Omkostningen til den naturlige ventilation har SEGES beregnet til kr. 0,15 kr pr gris, hvor det i andre staldtyper koster kr. 4,50 pr gris.</p>	<p>Imødekommes delvist Det er AU, der beregner standardmiljøeffekten af miljøteknologierne, som angives i den kommende DCA-rapport. Vi vil gerne tage bemærkningen om energiforbrug ved naturlig ventilation med i vores videre dialog med AU om DCA-rapporten.</p>
9	VKST	
9.1	<p>Modenhedskriterie I VKST ser man særdeles positivt på, at der for at fremme erhvervet er afsat tilskudsmidler både til nybyggeri og tilbygning til eksisterende slagtesvinestalde.</p> <p>Men når tilskudsmidlerne er begrænsede, er det vigtigt at tilskudsmidlerne målrettes til projekter, der har en stor sandsynlighed for at blive realiseret. Derfor er det ikke hensigtsmæssigt, at der i bekendtgørelsens forudsætninger for at søge og modtage tilsagn ikke er indsat en form for ”modenhedskriterie” i projekterne.</p> <p>Der er maksimalt 3 år til at gennemføre projektet. Det er reelt meget kort tid, hvis man ikke er gået i gang med at undersøge mulighederne for at opføre en ny stald på en given ejendom. Det kan føre til, at projektet slet</p>	<p>Imødekommes delvist For bl.a. staldordninger i 2016 havde Landbrugsstyrelsen indsat en prioritering efter modenhed, hvilken viste sig at være særdeles vanskelig at sagsbehandle, og havde en negativ påvirkning på sagsbehandlingstiderne.</p> <p>Derefter, og i takt med udarbejdelse af Landbrugsstyrelsens automatiseringsstrategi, valgte Landbrugsstyrelsen at undlade modenhedsvurderinger i nyere ordninger. Dermed sikres hurtig og delvis automatisk sagsbehandling, til gavn for alle ansøgere. Samtidig</p>

	<p>ikke kan gennemføres som ansøgt i tilskudsansøgningen.</p> <p>Man risikerer, at der gives tilsagn til projekter, der ikke bliver realiseret, mens projekter, der er klar til at blive gennemført, ikke får del i tilskudsmidlerne.</p> <p>Der er mange bedrifter der i dag har realistiske planer og er i gang med at få udarbejdet miljøansøgninger. Det ville være mest hensigtsmæssigt, hvis tilskudskronerne kom ud til disse bedrifter.</p>	<p>har ansøgere hurtigere mulighed for at sikre finansiering af deres projekter, og gennemførslen i sidste ende.</p> <p>Forlængelsesfristen ændres så projekter kan forlænges til senest den 31.12. 2023, fremfor den 31.12. 2022.</p>
10	Foreningen Biogasbranchen	
10.1	<p>Differentieret tilskudssats</p> <p>Biogasbranchen finder det er særdeles positivt, at der lægges op til en tilskudsordning til modernisering af danske slagtesvinestalde – såvel nybyggeri som udvidelse af eksisterende stalde.</p> <p>Biogasbranchen er derimod særdeles uforstående overfor, at Landbrugsstyrelsen lægger op til en skævvridning i form af højere tilskudssats, når der investeres i anlæg til staldforsuring, som er en suboptimal løsning i forhold til den samlede grønne omstilling af det danske samfund, idet stald-forsuring udelukker muligheden for afgang af gyllen i biogasanlæg.</p>	<p>Imødekommes</p> <p>Se svar til bemærkning 1.7 og 8.4.</p>

<p>10.2</p>	<p>Klimagasreducerende teknologi Investering i gyllekøling - eller hurtig udslusning - er langt mere hensigtsmæssigt, idet disse teknologier – udover bidrag til at mindske klima- og miljøbelastningen i landbruget – også bidrager til at optimere udfasningen af fossil energi i energisektoren og specielt transportsektoren, hvor der ikke er realistiske alternativer til biogas i den tunge transport.</p> <p>Den langt større effekt af biogas end forsuring er dokumenteret af DCA i den netop offentliggjorte evaluering af den danske implementering af EU's landbrugspolitik. Heri fremgår det, at den direkte klimagevinst ved at afgasse gyllen i biogasanlæg er 9,4 kg CO₂-ækv. pr. tons blandet gylle, men hertil kommer en reduktion på 19,2 kg CO₂-ækv. ved substitution af naturgas. Sidstnævnte effekt opnås ikke ved forsuring ligesom den direkte effekt er mindre. Klimaeffekten kan imidlertid forøges yderligere ved biogas. DCE har tidligere vist, at den direkte effekt af afgang i biogasanlæg på emissionen af metan fra svinegylle er 15,3 kg CO₂-ækv. pr. tons ved udslusning af gyllen to gange i et slagtesvins levetid, hvilket er normal praksis, svarende til en reduktion på 25 pct. Såfremt gyllen i stedet udsluses ugentligt, forøges reduktionen til 70 pct. svarende til over 40 kg CO₂-ækvivalenter pr. tons svinegylle med tilsvarende forøget effekt i form af fortrængning af naturgas. Det samme opnås ved gyllekøling kombineret med biogas.</p> <p>Der er derfor et enormt potentiale i at fremme slagtesvinestalde, som forbedrer muligheden for at afgasse gyllen og gøre gyllen til et redskab til at mindske energisektorens og transportsektorens afhængighed af fossil energi. Dette gøres ikke gennem højere tilskud til gylleforsuring, men tværtimod gennem fremme af gyllekøling eller hurtig udslusning. Disse teknologier bør derfor som minimum ligestilles tilskudsmæssigt med forsuring.</p> <p>Udover den langt større klimagevinst ved gyllekøling/hurtig udslusning kombineret med afgang i biogasanlæg end ved forsuring, fremgår det endvidere af bilag 2, at gyllekøling generelt har en højere effekt på ammoniakemissionen end forsuring. Hertil skal bemærkes, at effekten på metanemissionen ved forsuring ifølge DCA mest</p>	<p>Imødekommes delvist Projekterne skal leve op til ambitionerne i udmøntningen af ordningen om høj ammoniakreduktion samt en klimagasreduktion. Derfor skal projekterne bl.a. indeholde klimagasreducerende teknologi, såsom gyllekøling og hyppig udslusning.</p> <p>Effekten fra levering til Biogas er ikke en del af denne ordning og tages derfor ikke med i hverken beregning af miljøteknologiers standardmiljøeffekt ej heller i forbindelse med at kunne opnå en klimagasreduktion.</p> <p>Vedrørende den differentieret tilskudssats henvises til ovenstående svar i punkt 1.7.</p>
-------------	---	--

<p>af alt synes at bygge på en formodning snarere end velunderbygget dokumentation. Den tilskudsmæssige fortrinsstilling til forsuring vil yderligere direkte modarbejde Landbrugsstyrelsens egen rådgivningsordning for hurtig udslusning af gylle og afgangning i biogasanlæg.</p>	
--	--

10.3	<p>Obligatoriske elementer</p> <p>I bilag 1, indsatsområde 1, Nybyg, er ved traditionel stald nævnt ”fortank til gylle”, hvorimod der ved rundbuestald er nævnt ”forbeholder/-tank til gylle”. Der er i begge tilfælde tale om et særdeles vigtigt element i forhold til at kunne sikre en optimal gyllehåndtering, herunder hurtig udslusning, men der bør bruges den samme betegnelse: ”fortank” for at undgå misforståelser.</p> <p>Med henblik på at sikre en optimal håndtering af gyllen bør fortanke ligeledes tilføjes i forbindelse med tilbygninger (indsatsområde 2). Både fordi udvidelsen nødvendigvis må udløse et behov for øget fortankkapacitet – og fordi det er erfaringen fra Landbrugsstyrelsens rådgivnings-ordning for hurtig udslusning, at fortank-kapaciteten ofte er en begrænsende faktor i forhold til at optimere gyllehåndteringen.</p> <p>(Se figur i høringsbrevet)!</p>	<p>Imødekommes delvist</p> <p>Bilag 1 til bekendtgørelsen opdateres.</p> <p>Teksten omkring ”fortank til gylle” eller lignende formulering ensrettes i bilaget til bekendtgørelsen.</p> <p>Det er fravalgt at medtage en fortank som obligatorisk element ved tilbygningsprojekterne, da det ikke altid er nødvendigt at etablere en fortank ved tilbygningsprojekter, idet gyllerørene kan kobles på et eksisterende system. En udgift til en fortank til gylle er derfor kun medregnet i standardomkostningen for nybyg-stalde og ikke for tilbyg-stalde.</p>
11	<p>61 Borgere (Brevet er også sendt til Lea Wermelin)</p>	
11.1	<p>Støtte til slagtesvineproducenter</p> <p>Det er opmuntrende, men også meget nødvendigt, at Miljø og Fødevarerministeriet har fået øjnene op for de negative miljøpåvirkninger, som den intensive svineproduktion i Danmark har ved at udlede ammoniak, metan mv fra staldene til omkringboende naboer og natur i bred forstand.</p> <p>Det har stået på i mange år, og der er stærkt brug for handling nu.</p> <p>Det er en skandale, at staten i 2020 vil anvende skatte kroner på direkte støtte til svineproducenter, som i øjeblikket har en rekordhøj indtjening på at producere slagtesvin. Det gælder i hvert fald de konventionelle svineproducenter.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer</p> <p>Tilskudsordningen er en del af det Europæiske Landdistriktsprogram, hvor der er enighed om, at der skal ydes tilskud til modernisering af staldanlæg med henblik på at begrænse miljø- og klimapåvirkningen af sådanne staldanlæg. Der ydes en vis procentdel tilskud, og ansøgerne skal således fortsat selv finansiere størstedelen af investeringen.</p>
11.2	<p>Alternativer</p> <p>I andre industrier er det forurenere, der skal betale for at undgå skader på omkringboende naboer og natur. Hvorfor gælder samme princip ikke for landbruget?</p> <p>Bekendtgørelsen bør slet ikke underskrives og træde i kraft.</p> <p>I stedet bør staten bruge kræfterne på at nedlægge svineproduktioner i gamle nedslidte stalde. Specielt de stalde, som ligger tæt på beboelsesejendomme.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer</p> <p>Formålet med tilskudsordningen er at begrænse klima- og miljøpåvirkningen af slagtesvineproduktionsanlæg og imødekommer derfor netop ønsket om at bruge kræfter på at udskifte gamle staldanlæg med moderne stalde med den nyeste miljøteknologi, til reduktion af</p>

	Det vil være en effektiv måde at få nedbragt udslippet af ammoniak, metan og de mange andre stoffer fra svineproduktionen.	ammoniak- og metanemissionen fra stalden.
11.3	<p>Ammoniakudledning</p> <p>Især i nærheden af de gamle svineproduktioner bliver alt grønt af algebelægninger og mosvækst som følge af de voldsomme udledninger af ammoniak m.v. fra staldene. Her ses en levende tjørn i nærheden af en gammel svineproduktion på Midtsjælland. Billedet er taget den 5. januar 2020. (Billede sidst i høringsbrev)</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer</p> <p>For at kunne få tilskud i denne ordning, skal staldanlægget godkendes af kommunen. Anlægget skal således opnå en miljøgodkendelse efter gældende regler. Heri indgår bl.a. afstand til nærmeste naboer og naturområder, samt lugtgener fra anlæg. Ligeledes er der også via denne ordning krav om miljøteknologi til nedbringelse af bl.a. ammoniakemissionen fra stalden.</p>

- Folketingets Rigsrevision havde ingen kommentarer ifm. høringen, da det ikke vedrører deres område.
- Erhvervsstyrelsen har ingen bemærkninger til prioriteringsmodellen for ordningen.